

POROČILO 2023

Ljubljana 2024

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZUNANJE
IN EVROPSKE ZADEVE

LETNO POROČILO MINISTRSTVA ZA ZUNANJE IN EVROPSKE ZADEVE REPUBLIKE SLOVENIJE 2023

Izdajatelj:

Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve Republike
Slovenije
Služba za strateške študije in analize

Za izdajatelja:

Tanja Fajon

Uredila:

Sandra Jelenić Zidarič

Odgovorna urednica:

Sabina Stadler Repnik

Jezikovni pregled:

Nanika Holz

Angleški prevod:

Irena Žakelj Cerovšek

Lektura angleškega besedila:

Fiona Thompson

Oblikovanje in prelom:

Rea Lara Mrhar, Klementina Goličnik

Fotografija z naslovnice:

Internat Mladika, VI. izvestje mestnega dekliškega liceja
v Ljubljani, 1912/13 Fototeka Slovenskega šolskega
muzeja

ISSN 2464-0417

Ljubljana 2024

VSEBINA

UVODNIK MINISTRICE ZA ZUNANJE IN EVROPSKE ZADEVE TANJE FAJON	4
EDITORIAL BY MINISTER OF FOREIGN AND EUROPEAN AFFAIRS TANJA FAJON	7
I. V OSPREDJU 2023	10
II. PO PODROČJIH DELA	23
1/ DIREKTORAT ZA POLITIČNE ZADEVE	24
2 / DIREKTORAT ZA EVROPSKE ZADEVE	27
3 / DIREKTORAT ZA RAZVOJNO SODELOVANJE IN HUMANITARNO POMOČ	30
4 / DIREKTORAT ZA MEDNARODNO PRAVO IN ZAŠČITO INTERESOV	33
5 / DIREKTORAT ZA JAVNO IN GOSPODARSKO DIPLOMACIJO	36
6 / DIREKTORAT ZA MULTILATERALNO SODELOVANJE	39
7 / SEKRETARIAT MINISTRSTVA	42

UVODNA BESEDA MINISTRICE ZA ZUNANJE IN EVROPSKE ZADEVE TANJE FAJON

Pred vami je poročilo Ministrstva za zunanje in evropske zadeve, v katerem predstavljamo ključne dejavnosti in dosežke slovenske diplomacije v letu 2023. Verjamem, da bo poročilo zanimivo za kar najširšo javnost – tako za študente, raziskovalce, novinarje in druge, ki jih boljše razumevanje položaja in vloge Slovenije v mednarodni skupnosti, kot za vse državljane, ki se želijo seznaniti, kako so aktivnosti našega resorja v minulem letu prispevale h krepitvi njihove varnosti in blagostanja.

Ministrice za zunanje in evropske zadeve Tanja Fajon

Ko sem v začetku leta 2023 nagovorila posvet slovenske diplomacije, svoj prvi po prevzemu ministrskega položaja, sem nastop začela s tezo, da aktualno mednarodno dogajanje ne kaže optimistične slike prihodnosti. V mislih sem imela bližajočo se prvo obletnico ruske agresije v Ukrajini, z njo povezano reševanje prehranske in energetske krize, odpravljanje posledic pandemije, pa tudi podnebno in okoljsko krizo ter poglobljanje svetovne neenakosti, če omenim le nekatere največje izzive.

Nikakor pa si takrat nisem predstavljala, da bo podoba sveta v letu pred nami postala še mnogo temnejša. S terorističnim napadom Hamasa na Izrael in vojaškim odzivom Izraela v Gazi so jeseni v vsej razsežnosti spet izbruhnile napetosti na Bližnjem vzhodu ter se pred očmi svetovne javnosti sprevrgle v eno največjih humanitarnih katastrof sodobnega časa. Na dan, ko pišem ta uvodnik, je vojna v Ukrajini prešla v tretje leto, na zasedenih palestinskih ozemljih pa je število civilnih žrtev v manj kot petih mesecih preseglo trideset tisoč, večinoma žensk in otrok.

Na osebni ravni čutim jezo, ogorčenje in razočaranje. Sprašujem se, kako je mogoče, da smo kot mednarodna skupnost ponovno zatajili. Tri četrt stoletja po sprejetju Splošne deklaracije človekovih pravic, ki je človekovo življenje in dostojanstvo dokončno vzpostavila kot univerzalni standard ter razglasila, da vsi ljudje pripadamo eni sami človeški družini in da moramo drug z drugim ravnati kot brat z bratom, smo kolektivno padli na preizkusu humanosti.

Kot ministrica pa čutim izjemno odgovornost do ravnanja države, ki v danih razmerah, ko se pred nami tresejo, morebiti celo rušijo osnovni temelji mednarodne ureditve, ne sme ostati nema opazovalka. Nasprotno, delovati mora kot moralna avtoriteta, ki se trudi iskati pravične in trajne rešitve tudi za najbolj zapletena globalna vprašanja. To mora početi tako glede vojne v Ukrajini in na Bližnjem vzhodu kot pri preostalih konfliktih in drugih krizah v svetu, ki sicer ne polnijo naslovnih časopisov, pa vendar povzročajo enako trpljenje in izgubo nedolžnih življenj.

Tovrstno odgovornost, ki izhaja tudi iz naših lastnih ustavnih načel in vrednot mirovne politike ter kulture miru in nenasilja, je v letu 2023 dodatno podkrepila prepričljiva izvolitev Slovenije v Varnostni svet OZN. Več kot tri četrtine članic svetovne organizacije nas je z izrazom podpore prepoznalo kot državo, ki se bo verodostojno in transparentno ter brez skrite agende in ozkih parcialnih interesov v tem najvišjem varuhu svetovnega miru in varnosti trudila presegati razlike ter krepiti zaupanje v pomen multilateralnega sodelovanja za dobrobit celotnega človeštva.

V celoti se zavedamo, kaj pomeni mandat, ki nam je bil podeljen, in obljubljam, da na to ne bomo pozabili. Izkušnje prvih tednov našega članstva v Varnostnem svetu me opogumljajo. Naša stališča so jasna in dosledna tako glede Ukrajine in Bližnjega vzhoda kot glede drugih konfliktov. Utemeljena so na spoštovanju mednarodnega in humanitarnega prava, človekovih pravic, nedotakljivosti meja ter zaščiti civilistov in ranljivih skupin, posebej žensk in otrok.

Naša načela in vrednote so naša največja moč. Iz njih moramo izhajati in jih konkretno udejanjati. Posebej želim opozoriti še na tri druge dosežke lanskega leta. Slovenija je z organizacijo diplomatske konference odločilno prispevala k sprejetju Ljubljansko-haaške konvencije, ki bo žrtvam genocida in drugih mednarodnih hudodelstev pomagala zagotoviti pravico. Slovenska kandidatka Beti Hohler je bila z aktivno pomočjo naše diplomacije izvoljena kot najmlajša sodnica Mednarodnega kazenskega sodišča. Naša država se je na kritične humanitarne potrebe v svetu, tudi v Ukrajini in na Bližnjem vzhodu, odzvala z doslej najvišjo podporo mednarodnim človekoljubnim prizadevanjem. Pomoč za palestinsko prebivalstvo je podeseterila.

Ko sem se v kampanji za izvolitev v Varnostni svet pogovarjala s predstavniki afriških, azijskih, bližnjezhodnih in latinskoameriških držav, sem hitro spoznala, da moramo za učinkovito delovanje na globalni ravni znati poslušati in si pravilno razlagati pričakovanja iz vseh regij sveta. Naše perspektive so pogosto različne, toda rešitve lahko najdemo le skupaj. V mnogih pogovorih sem tudi ugotovila, da ima Slovenija v svetu več prijateljic, kot si morda misli. Nujno se mi zdi, da stike, ki smo jih vzpostavili v minulih desetletjih in jih obnovili v zadnjem letu, ohranjamo in razvijamo. Tudi zato smo lani odprli nova predstavništva v Etiopiji, Alžiriji in na Filipinih. Želim si, da s širitvijo mreže veleposlaništev in konzulatov nadaljujemo. S tem bo naša diplomacija tudi lažje nudila pomoč slovenskim državljanom, ki živijo in potujejo po svetu, in slovenskemu gospodarstvu, ki išče nove priložnosti na tujih trgih.

Slovenija je že skoraj dvajset let trdno zasidrana v Evropski uniji in Natu. To je naš življenjski prostor in v njem skupaj z zavezniki in partnerji varujemo in krepimo lastno varnost, napredek in vrednote. V evropsko politiko sem v različnih vlogah vpeta že desetletje in več. EU je zame najbolj inovativen in drzen politični projekt v zgodovini. Tudi zato, ker predpostavlja, da je kultura miru, sodelovanja in solidarnosti močnejša od nespornostov, tekmovalnosti in vojne. Ta načela v EU dokaj uspešno utrjujemo navznoter, vendar jih moramo bolj ambiciozno zagovarjati tudi navzven. To nam za zdaj uspeva le delno. Relativno enotnost in odločnost izkazujemo do vojne v Ukrajini, hkrati pa enake drže ne premoremo do krize na Bližnjem vzhodu. Ne pravim, da bi odločanje s kvalificirano večino na področju zunanjih zadev premostilo vse ovire, bi pa prispevalo, da se kot EU v mednarodnem prostoru odzivamo hitreje in vidneje.

Slovenska diplomacija je v minulem letu še bolj kot kadarkoli prej opozarjala, da je širitev EU na Zahodni Balkan in v Vzhodno Evropo geostrateška nujnost. Zaveza, ki jo je na lanskem Blejskem strateškem forumu izrekel predsednik Evropskega sveta, bo za nas orientacijska točka, ki bo pokazala, ali je EU zmožna razmišljati geostrateško in se tako tudi odločati. Našim prijateljem v regiji zagotavljam, da si bomo še naprej na vso moč prizadevali za to, da se njihovo dvajsetletno čakanje pred vrati EU čim prej zaključi. Razume se, da ostaja vladavina prava predpogoj za učinkovito integracijo.

Leto 2023 je bilo leto mnogoterih kriz, a tudi upanja. V mislih imam mednarodno solidarnost, ki smo je bili v Sloveniji deležni po katastrofalnih poplavah in plazovih avgusta lani. V obliki materialne pomoči ter z izrazi sočutja in spodbude so nam jo namenile sosednje in mnoge druge države, tudi take, ki so se takrat same spoprijemale z naravnimi nesrečami in celo vojno. Ta solidarnost nam je pomenila ogromno in je ne bomo pozabili.

Kristalno jasno je, da v letu 2024 novih preizkušenj ne bo manjkalo. Toda vanj smo vstopili samozavestno in z ustreznim mero optimizma. Zavedamo se izzivov in odgovornosti, a prepričana sem, da bomo tako znotraj Slovenije kot z našimi mednarodnimi partnerji sodelovali tvorno in uspešno.

Na tem mestu želim izraziti zahvalo in priznanje vsem sodelavkam in sodelavcem našega ministrstva, v tujini in doma, ki predstavljajo naše države ter skrb za njene interese in ugled v mednarodnem prostoru dojemajo kot poslanstvo in ne le kot poklic. Večino med njimi sem v preteklem letu tudi osebno spoznala, nekatere še bom, iskreno pa lahko sklenem, da sem na naše skupne dosežke, ki jih za leto 2023 v celoti predstavlja to poročilo, resnično ponosna.

FOREWORD BY THE MINISTER OF FOREIGN AND EUROPEAN AFFAIRS

I am pleased to present the report of the Ministry of Foreign and European Affairs, outlining the key activities and achievements of the Slovenian diplomatic service in 2023. I am convinced that it will be of interest to the widest possible audience – students, researchers, journalists and others interested in Slovenia's position and role in the international community, as well as all citizens who are interested in how their security and well-being have been enhanced by the Ministry's activities over the past year.

When I addressed the Consultations of Slovenian Diplomats in early 2023, my first as a Minister, I spoke about current international developments, which did not paint an optimistic picture of the future. I was referring to the approaching first anniversary of the Russian aggression on Ukraine, the related food and energy crises, addressing the consequences of the pandemic, the climate and environmental crises and the deepening global inequality, to name just a few of the major challenges.

However, I never imagined that the world would take a much darker turn in the year that followed. Tensions in the Middle East flared up again in the autumn with the Hamas terrorist attack on Israel and the Israeli military response in Gaza, which unfolded before the eyes of the world as one of the greatest humanitarian catastrophes of modern times. As I write this foreword, the war in Ukraine has entered its third year, and the number of civilian casualties in the occupied Palestinian territories, mostly women and children, has exceeded thirty thousand in less than five months.

On a personal level, I feel anger, indignation and frustration. I ask myself: How is it possible that we, as an international community, have once again failed? Three quarters of a century after the adoption of the Universal Declaration of Human Rights, which unequivocally established human life and dignity as universal standards and declared that all individuals belong to a single human family, obligated to treat one another as brothers, we have collectively failed the test of humanity.

As a Minister, I feel a tremendous responsibility for the actions of the State. We cannot afford to be mere spectators in the current upheaval of the international order. It appears to be on the verge of collapse, right before our eyes. Instead, the State must step up as a moral authority, actively seeking fair and enduring solutions to the most intricate global challenges. This pertains not only to conflicts in Ukraine and the Middle East but also to lesser-known crises worldwide, which exact a similar toll of suffering and innocent lives lost.

This responsibility, enshrined in our constitutional principles and the values of peace policy, as well as in the culture of peace and non-violence, was bolstered by Slovenia's resounding election to the UN Security Council in 2023. With over three-quarters of the members of this global organisation expressing their support for Slovenia, it assumed the role of a member state within this paramount guardian of global peace and security. We pledge to transcend differences and foster confidence in the need for multilateral cooperation for the benefit of all humanity, conducting ourselves credibly and transparently, free from hidden agendas and narrow self-interests.

We are profoundly aware of the significance of the mandate bestowed upon us and commit to honouring it without fail. I draw encouragement from our initial weeks as a member of the Security Council. Our positions remain clear and consistent, whether concerning Ukraine, the Middle East, or other conflicts. They are grounded in a steadfast adherence to international and humanitarian law, human rights, the sanctity of borders, and the protection of civilians and vulnerable populations, particularly women and children.

Our principles and values are our greatest strength. We must build on them and put them into practice. I would like to highlight three significant achievements from the past year. By hosting a diplomatic conference, Slovenia played a pivotal role in the adoption of the Ljubljana-The Hague Convention, which is poised to facilitate justice for victims of genocide and other international crimes. Slovenian candidate Beti Hohler was elected as the youngest judge of the International Criminal Court, owing in no small part to the active support of the Slovenian diplomatic service. Moreover, Slovenia has responded to critical humanitarian needs worldwide, including in Ukraine and the Middle East, by providing unprecedented support for international humanitarian efforts. Assistance to the Palestinian people has increased tenfold.

During Slovenia's campaign for election to the Security Council, discussions with representatives from African, Asian, Middle Eastern and Latin American countries underscored the importance of effectively engaging with diverse global perspectives. It became clear that to enact meaningful change on a global scale, we must listen attentively and accurately interpret the expectations of all regions. While our viewpoints may differ, collaborative solutions are essential. Through these discussions, it transpired that Slovenia enjoys broader international support than previously expected. It is imperative that we nurture and expand the relationships cultivated over decades and revitalised in the past year. That is also why we opened new embassies and consulates in Ethiopia, Algeria and the Philippines last year. I am a firm advocate of further expansion of the Slovenian diplomatic and consular network to facilitate support for Slovenian citizens residing or travelling abroad, as well as to aid Slovenian businesses seeking opportunities in foreign markets.

For nearly two decades, Slovenia has been firmly integrated within the European Union and NATO. These alliances underpin the collaboration with allies and partners to safeguard and fortify our security, progress, and values. With over a decade of engagement in European politics in various capacities, I recognise the EU as the most innovative and ambitious political endeavour in history. This is largely due to its assertion that a culture of peace, cooperation and solidarity prevails over misunderstanding, competition and conflict. While we have made strides in reinforcing these principles within the EU, our efforts to defend them externally have been only partially successful. While we have demonstrated relative unity and determination regarding the conflict in Ukraine, our approach to the crisis in the Middle East remains divergent. I do not suggest that adopting qualified majority decision-making in foreign affairs would eliminate all of these challenges, but it would undoubtedly enhance our ability to respond promptly and visibly as the EU on the international stage.

Over the past year, Slovenian diplomacy has emphasised more strongly than ever that the EU enlargement with the Western Balkans and Eastern Europe is a geostrategic imperative. The commitment by the President of the European Council during last year's Bled Strategic Forum will serve as our benchmark, signalling the EU's capacity for strategic thinking and decision-making. I would like to assure our friends in the region that Slovenia will persist in its efforts to expedite their two-decade-long wait at the EU's doorstep. However, it must be clear that upholding the rule of law remains a fundamental prerequisite for successful integration.

The year 2023 was marked by crises, yet it also offered a glimmer of hope through the international solidarity extended to Slovenia following the devastating floods and landslides last August. Despite facing their own natural disasters and even war, neighbouring and numerous other countries reached out with material aid and heartfelt expressions of sympathy and support. This solidarity, which meant a great deal to us, will be cherished and remembered.

It is evident that 2024 will present its fair share of new challenges. Nonetheless, we have entered it with confidence and the right measure of optimism. While we recognise the obstacles and responsibilities ahead, I am convinced that through constructive collaboration, both within Slovenia and with our international partners, we will navigate these challenges successfully.

At this point, I wish to extend my heartfelt gratitude and appreciation to all my colleagues at the Ministry, both at home and abroad. They view representing our country and safeguarding its interests and reputation on the global stage as more than just a job; it is a mission. Over the past year, I have had the privilege of meeting many of them personally, with plans to connect with more in the future. It fills me with sincere pride to reflect on our collective achievements in 2023, which are thoroughly encapsulated in this report.

Skupinska fotografija sodelujočih na 27. posvetu slovenske diplomacije, Brdo pri Kranju, 17.- 19. december 2023
Avtor MZEZ

I. V OSPREDJU 2023

1. Izvolitev v Varnostni svet Organizacije združenih narodov

2. Diplomatska konferenca MLA

3. Največji blejski strateški forum doslej

4. Izvolitev prve slovenske sodnice mednarodnega kazenskega sodišča

5. Širitev mreže diplomatsko-konzularnih predstavništev in podpora gospodarskemu sodelovanju v tujini

6. Ukrajina in največji slovenski angažma doslej

7. Gaza in odziv Slovenije ob drugih kriznih žariščih

Prvo polovico leta je zaznamovala kampanja, s katero je Slovenija pridobivala podporo za izvolitev na mesto nestalne članice Varnostnega sveta OZN. Kampanja je temeljila na vzpostavitvi čim večjega števila stikov s predstavniki vseh držav članic OZN na različnih ravneh. Tako so se najvišji politični predstavniki države, člani vlade in diplomati udeleževali širokega nabora konferenc in forumov, tudi tistih na katerih Slovenija v preteklih letih ni bila prisotna.

Vsebinski poudarki kampanje so bili oblikovani v okviru slogana »Krepimo zaupanje. Varujemo prihodnost.« oz. »BUILDING TRUST. SECURING FUTURE.«, ki poziva k spoštovanju mednarodnega prava, preprečevanju konfliktov in sodelovanju, hkrati pa vključuje pomembna vprašanja, kot so podnebje in varnost, vodna diplomacija, prehranska varnost in zaščita otrok v oboroženih spopadih.

Ministrica za zunanje in evropske zadeve Fajon je v Sloveniji gostila ministra Španije in Portugalske ter obiskala Bosno in Hercegovino, Kosovo, Uzbekistan, Kirgizijo, Švico, Etiopijo, Tanzanijo, Vietnam in Indonezijo. V prvi polovici leta je se je udeležila več multilateralnih dogodkov. V Davosu je sodelovala na zasedanju Svetovnega ekonomskega foruma, v Ženevi na visokem segmentu Sveta za človekove pravice in povezanih dogodkih ter se udeležila Münchenske varnostne konference. V Indiji se je udeležila konference Raisina Dialogue in od tam nadaljevala pot na V. konferenco OZN o najmanj razvitih državah v Katarju ter se pozneje tudi udeležila vrha Zveze karibskih držav v Gvatemali. Trikrat je obiskala New York, kjer je opravila pogovore s tujimi stalnimi predstavniki in sogovorniki iz OZN.

Ministrica Fajon pred stavbo OZN
Avtor MZEZ

Državni sekretar v ministrstvu za zunanje in evropske zadeve Samuel Žbogar je opravil pogovore z Indijo in Kitajsko ter vodil strateški dialog z ZDA v Washingtonu. Obiskal je tudi Namibijo, Bocvano in Brazilijo ter našo kandidaturo predstavil veleposlaništvom, nerezidenčno akreditiranim v Sloveniji v Rimu.

Posebni odposlanec ministrice za kandidaturo, veleposlanik But, je deloval v Adis Abebi, kjer je opravil številne pogovore pri veleposlanikih afriških držav pri Afriški uniji, predstavnikih Etiopije in Afriške unije, delegaciji EU in veleposlanikih partnerskih držav. Opravil je tudi poti v izbrane afriške države, in sicer Džibuti, Mavricij, Ruando, Južni Sudan, Zambijo, Nigerijo in Gabon.

Ministrica je nekatere veleposlanike opolnomočila za opravljanje nalog posebnih odposlancev v posameznih regijah, kjer Republika Slovenija nima akreditacije. Veleposlanik Müller je obiskal nekatere države jugovzhodne Azije, veleposlanik Ham pacifiške države, veleposlanik Renčelj države Srednje Amerike in Karibov, veleposlanica Al-Mansour pa tiste afriške države, ki jih veleposlanik But ni mogel obiskati.

Ministrstvo je organiziralo obisk skupine stalnih predstavnikov pri OZN v New Yorku ob robu konference o Mednarodnem humanitarnem pravu v Ljubljani in gostilo tradicionalno konferenco Dan Afrike, ki so se je udeležili predstavniki 23 afriških držav, med njimi ministri za zunanje zadeve Komorov, Malavija, Ruande in Zelenortskih otokov.

V Generalni skupščini so 6. junija potekale volitve nestalnih članic VS OZN za obdobje 2024–2025. Slovenija je s 153 glasovi podpore v boju za nestalni sedež premagala Belorusijo, ki je prejela 38 glasov. Nove nestalne članice za to obdobje, izvoljene v prvem krogu, so poleg Slovenije še Alžirija, Gvajana, Republika Koreja in Sierra Leone.

Slovenska delegacija ob izvolitvi v Varnostni svet Združenih narodov
Avtor MZEZ

“Mislim, da lahko danes vsa Slovenija praznuje, saj nam je uspelo nepričakovano: 153 držav je za nas glasovalo v prvem krogu. To je velik dosežek naše zunanje politike in res lepo priznanje in velik dan za Slovenijo.

Ministrica Tanja Fajon

”

Članstvo v Varnostnem svetu OZN je za Slovenijo izjemna priložnost in hkrati tudi odgovornost, predvsem v času, ko se soočamo z velikimi geopolitičnimi spremembami in delitvami. Kot nestalna članica tega najpomembnejšega organa OZN bo Slovenija aktivno sodelovala pri sprejemanju najpomembnejših odločitev in predstavljala glas vseh držav, ki si želijo več povezovanja in razumevanja.

Po izvolitvi so bile v drugi polovici leta izvedene vse načrtovane napotitve diplomatov v New York, s 1. oktobrom pa je delo začel predstavnik Slovenije v Varnostnem svetu OZN Samuel Žbogar, ki je tudi vodja posebne misije Slovenije. Opravljene so bile konzultacije s Francijo, Veliko Britanijo, Združenimi državami Amerike in Japonsko.

Vlada Republike Slovenije in Odbor za zunanjo politiko sta jeseni potrdila okvirne tematske prednostne naloge za čas slovenskega članstva v VS OZN. Ob koncu leta je začela delovati spletna stran buildingtrust.si, kjer so objavljene aktualne novice, vezane na članstvo Slovenije.

Boj proti nekaznovanosti za najhujša mednarodna kazniva dejanja je dolgoletna prednostna naloga slovenske zunanje politike. Odraž tega je tudi več kot desetletno sodelovanje Slovenije v jedrni skupini držav pobude MLA (Konvencije o mednarodnem sodelovanju pri preiskavah in pregonu genocida, hudodelstev zoper človečnost, vojnih hudodelstev in drugih mednarodnih hudodelstev), skupaj z Argentino, Belgijo, Mongolijo, Nizozemsko in Senegalom, in organizacija diplomatske konference MLA za sprejetje konvencije o mednarodni pravni pomoči in izročitvah v Ljubljani.

Udeleženci diplomatske konference MLA, maja v Ljubljani
Avtor STA

Pobuda MLA, ki deluje kot samostojen proces zunaj okvira OZN, je imela na dan začetka diplomatske konference 80 držav podpornic. Velik del zaslug za doseg tako široke podpore držav iz vseh regij sveta gre tudi slovenski diplomaciji. Z organizacijo diplomatske konference – prve konference, namenjene pogajanjem o kakšni večstranski mednarodni pogodbi v svoji zgodovini – je Slovenija prevzela ključno vlogo v pobudi.

Na diplomatski konferenci je sodelovalo več kot 300 mednarodnih pravnih strokovnjakov iz 53 držav podpornic; 15 držav se je konference udeležilo v vlogi opazovalk. V tej vlogi je sodelovalo še sedem mednarodnih organizacij in deset organizacij civilne družbe.

Diplomatsko konferenco sta vodila soglasno izvoljena predsednica konference, nekdanja argentinska sodnica Silvia Fernández de Gurmendi in generalni sekretar konference, glavni pravni svetovalec ministrstva, generalni direktor dr. Marko Rakovec. Sekretariat konference je skrbel za njen nemoten potek – od urejanja konferenčnih dokumentov v treh delovnih jezikih do tega, da so se delegati v Ljubljani dobro počutili. Predstavniki Ministrstva za zunanje in evropske zadeve in Ministrstva za pravosodje so s svojim članstvom v delovnih telesih konference (predsedstvu, odboru za redakcijo, delovnih skupinah) in kot slovenska pogajalska delegacija prispevali k uspešnemu zaključku konference – sprejetju Ljubljansko-haaške konvencije o mednarodnem sodelovanju pri preiskavah in pregonu genocida, hudodelstev zoper človečnost, vojnih hudodelstev in drugih mednarodnih hudodelstev. Ta je bila sprejeta na 18. plenarnem zasedanju konference 26. maja 2023.

Ljubljansko-haaška konvencija predstavlja prelomno mednarodno pogodbo, ki bo pomagala zagotoviti pravico žrtvam genocida, zločinov zoper človečnost in vojnih hudodelstev. S sprejetjem konvencije je bila izkoriščena zgodovinska priložnost za krepitev mednarodnega pravnega sodelovanja. Pričakovati je, da bo konvencija bistveno zmanjšala nekaznovanost storilcev mednarodnih hudodelstev.

Generalni sekretar diplomatske konference MLA dr. Marko Rakovec med nagovorom
Avtor MZEZ

Ministrstvo je z odlično organizacijo diplomatske konference pomembno prispevalo k njenemu uspešnemu zaključku – sprejetju Ljubljansko-haaške konvencije – in Slovenijo postavilo na zemljevid držav, ki so prispevale h gradnji globalnega mednarodnopravnega okvira za preganjanje mednarodnih hudodelstev.

NAJVEČJI BLEJSKI STRATEŠKI FORUM DOSLEJ

3

Blejski strateški forum je že dlje časa (pre)poznan kot pomembna globalna platforma za dialog in razpravo o ključnih izzivih v svetovni politiki, gospodarstvu in družbi. Že 18. forum po vrsti, ki je pod naslovom »Solidarnost za globalno varnost« potekal 28. in 29. avgusta 2023, je potrdil svojo uvrstitev med najpomembnejše dogodke te vrste doslej, saj je pritegnil izjemno veliko število visokih gostov in mednarodnih predstavnikov ter medijsko pozornost in tako postal eden največjih doslej.

Blejski strateški forum 2023 – Razprava o multilateralizmu
Avtor Daniel Novakovič / STA

Forum je s svojimi vsebinami odprl vprašanje pomena solidarnosti pri zagotavljanju varnosti. Krize so postale del vsakdana. Do njih prihaja v številnih državah, regijah in na vseh celinah. Globalna razdrobljenost, ki trenutno zaznamuje mednarodno skupnost, dodatno vpliva na varnost držav, regij in posameznikov. Dogodek je bil zato usmerjen v iskanje skupnega stališča o tem, kako lahko kot globalna skupnost na temeljih solidarnosti gradimo trajnosten, odporen in socialno pravičen svet.

Blejskega strateškega foruma so se tokrat udeležili trije voditelji držav, devet predsednikov vlad, 13 ministrov za zunanje zadeve, 24 drugih ministrov, 16 predstavnikov mednarodnih organizacij in 92 drugih visokih gostov.

Forum je gostil 32 razprav, na katerih je sodelovalo skupaj 221 govorcev, med njimi 171 tujcev in 50 Slovencev. Poleg tega so se razprav udeležili tudi dva aktivna poslušalca in 28 moderatorjev. Nastopilo je 75 govork in 156 govorcev.

Tudi medijska pokritost je bila zelo dobra, saj se je na dogodku zbralo 155 akreditiranih novinarjev, od tega 68 domačih in 32 tujih. Kljub virtualnim možnostim je bilo fizično prisotnih sto novinarjev.

Na dogodku je bilo 2.067 udeležencev, poleg tega je bilo prisotnih še 374 članov organizacijskih in tehničnih ekip, ki so pomagali pri izvedbi dogodka.

Blejski strateški forum je potrdil svojo vlogo kot ključna platforma za spodbujanje dialoga in sodelovanja med visokimi predstavniki iz političnega, gospodarskega in civilnodružbenega sektorja. Ob številčni udeležbi in medijski pozornosti je bil forum uspešen tudi pri zagotavljanju raznolikosti udeležencev in vključevanju različnih perspektiv pri obravnavanju globalnih izzivov.

Blejski strateški forum je v 18 letih dokazal, da čedalje bolj prevzema vlogo mislišča na področju zunanje politike in mednarodnih odnosov. To je pomembno tudi zaradi slovenskega članstva v Varnostnem svetu OZN v letih 2024–2025, ko se bo Slovenija morala ukvarjati z globalnimi problemi in obdržati podporo, ki so ji jo na junijskih volitvah izkazali partnerji po vsem svetu. Dokaz za to, da je forum postal resnično globalen, je tudi dejstvo, da so se ga letos udeležili gostje z vsega sveta.

Ministrica Tanja Fajon v pogovoru z delegacijo Saudove Arabije
Avtor MZEZ

Ministrica za zunanje in evropske zadeve Tanja Fajon se je ob robu BSF srečala z zunanjim ministrom Južne Koreje Park Džinom, državnim sekretarjem Kraljevine Saudove Arabije Adelom Al-Džubeirjem, zunanjim ministrom Hrvaške Gordanom Grličem-Radmanom, z zunanjim ministrom Švice Ignaziem Cassisom, zunanjim ministrom Armenije Araratom Mirzojanom, zunanjo ministrico Kanade Melanie Joly in generalno sekretarko Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi Helgo Schmid.

Številna dvostranska srečanja sta opravila tudi državna sekretarja. Državni sekretar Štucin se je med drugim srečal s švedsko ministrico za evropske zadeve Jessiko Roswall, češkim državnim sekretarjem Janom Marianom, portugalskim državnim sekretarjem Tiagom Antunesem, državnim sekretarjem zunanjega ministrstva Turčije Mehmetom Kemalom Bozayem, srbsko ministrico za evropske integracije Tanjo Miščević, državno sekretarko v albanskem zunanjem ministrstvu Megi Fino in državnim sekretarjem v ministrstvu za zunanje zadeve Bosne in Hercegovine Josipom Brkićem.

Državni sekretar Marko Štucin in švedska ministrica za evropske zadeve Jessika Roswall
Avtor Tamino Petelinšek / STA

Državni sekretar Samuel Žbogar v pogovoru s posebnim odposlancem kitajske vlade za evropske zadeve Vu Hongbojem
Avtor Tamino Petelinšek / STA

Državni sekretar Samuel Žbogar je opravil dvostranska srečanja z državno sekretarko v brazilskem zunanjem ministrstvu Mario Lauro da Rocha, državnim sekretarjem ministrstva za ekonomsko sodelovanje in razvoj Nemčije Nielsom Annenom, državnim sekretarjem Saudove Arabije Adelom Al-Džubeirjem in posebnim odposlancem kitajske vlade za evropske zadeve Vu Hongbojem.

Slovenija je močna podpornica Mednarodnega kazenskega sodišča (MKS) ter dolgoletna promotorka krepitve vladavine prava in boja proti nekaznovanosti za najhujša hudodelstva. Svoje aktivnosti za spoštovanje mednarodnega prava ter neodvisnosti in nepristranskosti sodišč ter za doseganje kazenske odgovornosti storilcev, pa tudi za zagotavljanje pravic za žrtve, izvaja na več področjih. Izhajajoč iz prepričanja, da lahko Slovenija k doseganju teh ciljev prispeva tudi s svojimi visoko usposobljenimi strokovnjaki, je konec leta 2022 po opravljenem nacionalnem postopku izbora za sodniško mesto v MKS za obdobje 2024–2033 kandidaturo najavila mag. Beti Hohler.

Sodnica Mednarodnega kazenskega sodišča mag. Beti Hohler
Avtor MZEZ

Slovenska diplomacija je od decembra 2022 veliko prizadevanja usmerila v pridobivanje podpore za to kandidaturo, angažirala se je tudi mag. Hohler. Promocija kandidature je ob sodelovanju in usklajenem delovanju pristojnih enot ministrstva ter diplomatskih predstavništav v tujini obsegala tako dvostranske stike kot delovanje v okviru najbolj relevantnih zasedanj OZN, različnih multilateralnih dogodkov ter dosegla vrhunec ob volitvah v okviru zasedanja Skupščine držav pogodbenic Rimskega statuta v decembru.

Kandidati za sodnike MKS morajo uživati visok moralni ugled, biti nepristranski in neoporečni ter usposobljeni na ravni, kot je zahtevana za imenovanje na najvišje sodniške funkcije v lastni državi. Poleg tega je v kompleksnem procesu volitev sodnikov MKS treba upoštevati številne druge kriterije, kot so geografska uravnoteženost in enakopravna zastopanost spolov ter ustrezen delež sodnikov glede na področje strokovne uveljavljenosti.

Volitve sodnikov MKS so potekale med 4. in 6. decembrom v okviru 22. zasedanja Skupščine držav pogodbenic Rimskega statuta. Za šest prostih mest se je potegovalo trinajst kandidatov, od tega pet iz vzhodnoevropske volilne skupine, kamor sodi tudi Slovenija. V zahtevnem volilnem postopku in ob močnem diplomatskem angažmaju predstavnikov Ministrstva za zunanje in evropske zadeve je bila slovenska kandidatka z dvotretjinsko podporo držav pogodbenic izvoljena v osmem krogu volitev. S tem je Slovenija dobila svojo prvo predstavnico med sodniki MKS, hkrati pa je mag. Hohler najmlajša sodnica v zgodovini tega sodišča.

Izvolitev mag. Hohler predstavlja pomembno priznanje tako dosedanjemu delovanju in strokovnosti kandidatke kot slovenski diplomaciji in njenim prizadevanjem na področju mednarodnega prava ter boja proti nekaznovanosti.

ŠIRITEV MREŽE DIPLOMATSKO-KONZULARNIH PREDSTAVNIŠTEV IN PODPORA GOSPODARSKEMU SODELOVANJU V TUJINI

5

Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve pri krepitevi diplomatsko-konzularne mreže v skladu z Zakonom o zunanjih zadevah upošteva predvsem intenzivnost bilateralnih odnosov, gospodarsko sodelovanje in prisotnost slovenske narodne manjšine ter slovenskih izseljencev. Nadalje skladno z deklaracijo in strategijo o zunanji politiki Republike Slovenije ministrstvo podpira nacionalne interese glede trajnostnega razvoja ter gospodarske in splošne blaginje državljanov in državljanov.

Podpora gospodarstvu je eden od stebrov slovenske zunanje politike. Pri tem Slovenija krepi gospodarsko diplomacijo in širi mrežo ekonomskih svetovalcev v tujini. Gospodarska diplomacija spodbuja sodelovanje resorjev, ki je ključno za usklajeno in celovito podporo gospodarstvu, posebej pri digitalnem in zelenem prehodu. Prizadeva si za krepitev trgovinske menjave in prisotnosti slovenskih podjetij na trgih držav EU in tujih trgih, rast neposrednih tujih naložb, internacionalizacijo slovenskih podjetij in spodbujanje zagonskih podjetij. Pomembni so uveljavitev slovenskega znanja na tujem in pretok znanja, podpora kulturni, znanstveni, izobraževalni, turistični in siceršnji prepoznavnosti ter ugledu Slovenije. Diplomatska mreža krepi znanstveno in kulturno diplomacijo ter podpira kreativni sektor. Spodbuja mreženje slovenskih deležnikov v izobraževalnem, raziskovalnem in inovacijskem procesu z najbolj uveljavljenimi deležniki drugih držav ter s tehnološkimi velikani v svetovnih razvojnih središčih. Ima številna znanja za soočanje z izzivi na področju podnebnih sprememb, zagotavljanja trajnostne rabe vodnih virov in gozdnega bogastva ter ohranjanja biotske in geografske raznovrstnosti. Slovenija se ob upoštevanju svoje središčne in hkrati prehodne geografske lege vključuje v vseevropska prometna in energetska omrežja, predvsem na področju letalske povezljivosti. Prizadeva si za uveljavitev Kopra kot vodilnega severnojadranskega oziroma srednjeevropskega pristanišča v povezavi s prometnim koridorjem Baltik–Jadran.

Ministrica Tanja Fajon na 12. Dnevu gospodarske diplomacije v okviru tradicionalnega 55. Mednarodnega obrtnega sejma v Celju
Avtor Nik Jevšmik

V tem letu je Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve v želji po čim boljši zastopanosti Slovenije v svetu in podpori interesom slovenskega gospodarstva začelo in vodilo postopke za odprtje diplomatsko-konzularnih predstavništev Republike Slovenije v Etiopiji, kjer je tudi sedež Afriške unije, Alžiriji in na Filipinih.

Republika Slovenija je zaradi še vedno trajajoče ruske agresije nadaljevala z dvostransko politično, humanitarno, materialno in vojaško podporo Ukrajini. Hkrati se je zavzemala za trajen in pravičen mir v Ukrajini ter podpirala vsa prizadevanja, da bi bil mir čim prej dosežen. Podpirala je tudi ukrajinska prizadevanja za članstvo v EU in Natu.

Ministrica Fajon se je februarja v New Yorku udeležila izrednega zasedanja Generalne skupščine OZN ob obletnici začetka ruske agresije v Ukrajini, kjer je obsodila rusko agresijo ter namerne napade ruske vojske na civilno prebivalstvo in kritično infrastrukturo. Kršitelje mednarodnega prava je pozvala k odgovornosti in podprla prizadevanja za celovit, pravičen in trajen mir v Ukrajini.

Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Golob je marca obiskal Kijev in Bučo, kjer se je udeležil slovesnosti v spomin na civilne žrtve ruske agresije in poudaril pomen ugotavljanja odgovornost za vojne zločine v Ukrajini. Izrazil je politično podporo ukrajinskemu državnemu vrhu in solidarnost z ukrajinskim narodom.

Ministrica Tanja Fajon na neformalnem zasedanju zunanjih ministrov EU
Avtor Svet Evropske unije

Ministrica Fajon se je oktobra udeležila neformalnega zasedanja zunanjih ministrov EU v Kijevu ter ob prisotnosti ukrajinskega zunanjega ministra Kulebe in predsednika Zelenskega izrazila odločno podporo širitvi EU tudi na to državo. Slovenija je decembra podprla začetek pristopnih pogajanj Ukrajine z EU.

Prizadevanja Slovenije za mir se odražajo tudi v podpori in aktivnem sodelovanju pri delovnih skupinah ukrajinske mirovne formule. Državni sekretar v kabinetu predsednika vlade dr. Benedejčič se je na Malti udeležil tretjega srečanja mirovne formule na ravni nacionalnih svetovalcev za varnost in izrazil nadaljnjo podporo procesu.

Slovenija si je v okviru Nata prizadevala za okrepitev sodelovanja z Ukrajino ter vzpostavitev Sveta Nato – Ukrajina. Ta se je prvič sestal julija na vrhu Nata v Vilni, na ravni zunanjih ministrov pa novembra v Bruslju.

Slovenija je avgusta pristopila k izjavi G7 v podporo Ukrajini, sprejeti ob robu vrha Nata, namenjeni varnostnim zavezam do Ukrajine.

Na majskem vrhu voditeljev držav in vlad Sveta Evrope v Reykjaviku, ki se ga je udeležila predsednica Pirc Musar, je bil vzpostavljen register škode, povzročene z rusko agresijo na Ukrajino, h kateremu je pristopila tudi Slovenija. V okviru Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE) je Slovenija podprla sprožitev t. i. moskovskega mehanizma v zvezi z deportacijami ukrajinskih otrok v Rusijo.

Slovenija je kot članica jedrne skupine sodelovala v pogovorih za vzpostavitev posebnega sodišča za kaznovanje ruske agresije v Ukrajini. Podprla je ustanovitev skupne preiskovalne skupine za preiskavo domnevnih mednarodnih kaznivih dejanj, storjenih v Ukrajini, in vzpostavitev Mednarodnega centra za pregon zločina agresije v Haagu v okviru Eurojusta. Slovenija je intervenirala v tožbi Ukrajine proti Rusiji glede kršitve Konvencije o genocidu pred Meddržavnim sodiščem v Haagu in tožbi Ukrajine proti Rusiji pred Evropskim sodiščem za človekove pravice. Še naprej je poudarjala nujnost ratifikacije Rimskega statuta Mednarodnega kazenskega sodišča za vse države, tudi Ukrajino.

Letovanje ukrajinskih otrok in mladih v Strunjanu
Vir Slovenska Karitas

Ministrstvo je za humanitarno pomoč Ukrajini v letu 2023 namenilo 5,48 milijona evrov proračunskih sredstev, od tega milijon evrov prek Mednarodnega odbora Rdečega križa (ICRC) za nujne humanitarne potrebe na področju zdravstva in zaščite ter pol milijona evrov prek Svetovne zdravstvene organizacije (WHO) za zdravila in medicinsko opremo v Ukrajini.

Poleg podpore delovanju pisarne ITF v Kijevu in dejavnostim ITF ter Slovenske karitas na področju psihosocialne pomoči je Slovenija Vladi Ukrajine prispevala 1,5 milijona evrov za humanitarno razminiranje. Slovenska karitas je kot strateški partner ministrstva za nujni humanitarni odziv izvedla več humanitarnih projektov, med drugimi je obnovila dom za rehabilitacijo invalidnih otrok in mladih v Zaričanih v regiji Žitomir, podprla obnovo 19 poškodovanih stanovanjskih hiš ranljivih družin v regijah Harkov in Mikolajev, obnovila večnamensko izobraževalno stavbo v kraju Savin v regiji Harkov, v predmestju Harkova obnovila hišo in vzpostavila program psihosocialne pomoči otrokom ter omogočila ukrajinskim otrokom letovanje v Sloveniji. Vlada je z donacijo Fundaciji Olene Zelenske prispevala k obnovi Centralne mestne bolnišnice v Izjumu. Vzajemna solidarnost držav se je potrdila z izdatno pomočjo Ukrajine ob avgustovskih katastrofalnih poplavah v Sloveniji.

Pomoč Ukrajine ob katastrofalnih poplavah v Sloveniji
Vir FB Vlada Republike Slovenije

Republika Slovenija je aktivno sodelovala v mednarodnih prizadevanjih za reševanje humanitarne krize in uveljavitev trajnih političnih rešitev za konflikt v Gazi. Po terorističnem napadu Hamasa na Izrael 7. oktobra in odzivu Izraela nanj je v mednarodnih forumih odločno zagovarjala prekinitev ognja, pozivala k brezpogojni izpustitvi talcev in vztrajala pri spoštovanju mednarodnega prava, mednarodnega humanitarnega prava in prava človekovih pravic s poudarkom na nujnosti take rešitve, ki bo zagotovila varnost Izraelu in vodila k priznanju palestinske države.

Slovenija je v mednarodni skupnosti dejavno sodelovala tako na politični kot na humanitarni ravni, kar je prispevalo k utrditvi njenega položaja zagovornice miru, spoštovanja mednarodnih pravnih standardov in nudenja pomoči najbolj prizadetim območjem.

V začetku decembra je Slovenija kot sosponsorica podprla resolucijo Generalne skupščine Organizacije združenih narodov o zaščiti civilistov ter spoštovanju pravnih in humanitarnih obveznosti, ki poziva k takojšnji humanitarni prekinitvi ognja in zagotavljanju dostopa do humanitarne pomoči.

V prizadevanjih za mednarodno podporo mirni rešitvi konflikta je ministrica za zunanje in evropske zadeve Tanja Fajon v sodelovanju s svojim portugalskim kolegom novembra obiskala regijo. Ob obisku sta se ministra zavzela za vzpostavitev konstruktivnega dialoga in iskanje dolgoročnih rešitev. Slovenija aktivno sodeluje v skupini enako mislečih držav, ki opozarjajo na humanitarne izzive, grobe kršitve človekovih pravic in tveganje za nasilno preseljevanje ter zagovarjajo rešitev dveh držav kot izhodišče za trajen mir med Izraelom in Palestino.

Slovenija ostro obsoja vse oblike nasilja nad civilisti, izraža globoko zaskrbljenost glede njihove zaščite – zlasti otrok in žensk – in je posebej zaskrbljena zaradi poročil o spolnem nasilju. Obenem opozarja na resne posledice, ki jih bosta obseg in intenzivnost konflikta imela na te ranljive skupine. Slovenija je v odzivu na nevzdržne humanitarne razmere zaradi izraelske operacije v Gazi na ravni EU podprla povečanje obsega humanitarne pomoči za Gazo in Zahodni breg na 103 milijone EUR ter sprejetje rednega razvojnega paketa za Palestino v višini 118,4 milijona EUR. Izdatno je povečala tudi podporo organizacijam, ki na Bližnjem vzhodu skrbijo za zaščito življenj palestinskih beguncev. Skupno je v tem letu za humanitarno pomoč Palestincem namenila 2.050.000 EUR. Poleg prispevka za agencijo OZN za palestinske begunce (UNRWA) je pomoč namenila prek Svetovnega programa za hrano (WFP) in Mednarodnega odbora Rdečega križa (ICRC). V letih 2023 in 2024 ministrstvo financira humanitarni projekt ITF Ustanove za krepitev človekove varnosti »Podpora Palestini pri krepitevi zmogljivosti na področju celovite rehabilitacije in duševnega zdravja žrtev konfliktov«. Dejavnosti projekta je konflikt v Gazi omejil, ne pa zaustavil.

Predaja medicinske opreme centru za rehabilitacijo v Bettehemu
Avtor ITF

Slovenija zastopa stališče, da je treba vse domnevne kršitve mednarodnega humanitarnega prava in kazniva dejanja obravnavati na pristojnih sodiščih, ter aktivno zagovarja boj proti nekaznovanosti in podpira zagotavljanje odgovornosti za mednarodna hudodelstva. Slovenija podpira hitro in učinkovito izvedbo preiskave Mednarodnega kazenskega sodišča glede Palestine, ki zajema sume hudodelstev na tem območju od 13. junija 2014, in s tem zagotovitev pravice za žrtve in odgovornost storilcev.

Poleg krize v Gazi je Slovenija aktivno sodelovala tudi v mednarodnih prizadevanjih za razreševanje napetosti v širši bližnjevzhodni regiji ter kriz v Sahelu in Sudanu, ki so leto zaznamovale s političnimi nemiri in humanitarnimi krizami. V Sahelu so se varnostne in politične razmere, ki so vključevale tudi zaključek mirovne operacije OZN v Maliju in državni udar v Nigru, zaostrole, kar je privedlo do sankcij EU in ECOWAS. Slovenija je kljub temu ohranila svoje delovanje v regiji s sodelovanjem v misiji EU – EUTM Mali. Za zagotavljanje prehranske varnosti v regiji je namenila 100.000 EUR. Aktivno je sodelovala v dialogih o strategiji EU za regijo in spodbujala sodelovanje za stabilizacijo.

V Sudanu, kjer je oboroženi konflikt povzročil obsežno humanitarno krizo, je Slovenija podprla mednarodna prizadevanja za mir in zagotovila 300.000 EUR pomoči za nujne humanitarne potrebe, usmerjene prek Mednarodnega odbora Rdečega križa. Ministrstvo od leta 2021 financira projekt Zavoda Krog v Sudanu, ki je namenjen lažšanju dostopa do pitne vode in prehranski varnosti (v obdobju 2021–2023 v višini 247.000 EUR in v obdobju 2023–2025 v višini 410.000 EUR). Poleg tega je bila Slovenija aktivna v razpravah EU in OZN, katerih cilj je bil doseči prekinitev ognja in trajen mir v regiji.

Slovenija se je podobno odzvala tudi na humanitarno krizo v Jemnu. Ministrica je na februarški donatorski konferenci za Jemen napovedala, da bo Slovenija med letoma 2023 in 2025 tej državi namenila 300.000 EUR. Dodatno je Slovenija za zagotavljanje prehranske varnosti v Jemnu namenila 40.000 EUR, v letu 2023 pa skupaj 190.000 EUR.

II.

PO PODROČJIH DELA

DIREKTORAT ZA POLITIČNE ZADEVE

1

Ministrica Fajon na FAC
Avtor MZEZ

Ministrica za zunanje in evropske zadeve Tanja Fajon se je redno udeleževala uradnih in neuradnih zasedanj Sveta EU za zunanje zadeve (FAC). Ministri za zunanje zadeve EU so na zasedanjih razpravljali o aktualnih krizah v svetu in vlogi EU s poudarkom na ruski agresiji v Ukrajini, v drugi polovici leta pa tudi na dogajanju v Izraelu in Palestini. Oktobra in novembra so bila sklicana tri izredna zasedanja ministrov, od tega eno v Kijevu kot izraz solidarnosti EU z Ukrajino zaradi ruske agresije in dve o Bližnjem vzhodu. Na ravni političnih direktorjev so potekale številne konzultacije o skupni zunanji in varnostni politiki.

Severna in Latinska Amerika ter Karibi

Ministrica Fajon se je aprila v Bruslju srečala z ameriškim državnim sekretarjem Blinknom. Slovenija in ZDA sta odnose nadgradili februarja s strateškim dialogom na ravni namestnikov ministrov in s konzultacijami o Varnostnem svetu OZN na enaki ravni novembra v Washingtonu. Številčna delegacija ameriških senatorjev je septembra obiskala Ljubljano. Slovenijo je prvič obiskala zunanja ministrica Kanade Joly.

Ob robu vrha Združenja karibskih držav (ACS) maja v Gvatemali in vrha EU – CELAC (Skupnost držav Latinske Amerike in Karibov) julija v Bruslju ter drugih mednarodnih konferenc se je ministrica srečala z več kot polovico držav iz regije in podpisala memorandume o soglasju o sodelovanju med ministrstvi z Ekvadorjem, Dominikansko republiko in Gvatemalo. Sestala se je tudi z generalnima sekretarjema regionalnih povezav CARICOM (Karibska skupnost) in ACS. Na ravni državnih sekretarjev so potekale konzultacije z Argentino in Brazilijo. V želji po krepitvi dialoga z državami Latinske Amerike in Karibov (LAK) je ministrstvo novembra organiziralo že peto mednarodno konferenco Dnevi LAK in gostilo zasedanje Upravnega odbora Mednarodne fundacije EU – LAK. Decembra je bil podpisan Napredni okvirni sporazum EU – Čile, kar potrjuje oživitvev dialoga med EU in LAK, to pa predstavlja priložnost za okrepitev sodelovanja, predvsem gospodarskega.

Azija in Oceanija

Slovenija je utrjevala in krepila sodelovanje z državami Azije in Oceanije s poudarkom na promociji gospodarskega in investicijskega sodelovanja. Ministrica Fajon je maja obiskala Republiko Indonezijo in tudi sedež Aseana. V Socialistični republiki Vietnam je med majskim obiskom podpisala memorandum o soglasju med ministrstvom za zunanje zadeve. V Vietnamu jo je spremljala tudi gospodarska delegacija.

Ministrica je junija obiskala Južno Korejo, južnokorejski minister Park pa je konec avgusta opravil povratni obisk v Sloveniji. Slovenijo je maja obiskala ministrica za zunanje zadeve Mongolije Batmunhin. Potekale so redne politične konzultacije s Kitajsko in Indijo ter politični dialog z Nepalom. Prvič po podpisu memorandumov o soglasju med zunanjimi ministrstvi so bile izvedene politične konzultacije z Mongolijo, Kambodžo in Maldivi.

Ministrica Tanja Fajon v izobraževalno-zdravstvenem zavodu Regina Pacis v Džakarti
Avtor MZEZ

S številnimi srečanji na visoki ravni ob robu multilateralnih dogodkov so bili okrepljeni stiki s pacifiškimi državami. Slovenija je z udeležbo državnega sekretarja aktivno sodelovala na ministrskem forumu EU – Indopacifik maja v Stockholmu.

Vzhodna sosesčina, Vzhodno partnerstvo in Srednja Azija

Slovenija je podprla podelitev kandidatskega statusa Gruziji ter začetek pristopnih pogajanj z Ukrajino in Moldavijo kot izkaz politične podpore tem državam in kot geostrateški odgovor na rusko vojaško agresijo v Ukrajini. Z Gruzijo in Moldavijo so potekala srečanja na ministrski ravni, Moldavijo je obiskala predsednica Republike Slovenije Pirc Musar. Z Gruzijo so bile izpeljane konzultacije o integraciji v EU.

Ministrica Fajon se je decembra udeležila ministrskega zasedanja Vzhodnega partnerstva, na katerem je poudarila zavezanost Slovenije h krepitvi političnega in gospodarskega sodelovanja z regijo. Ministrstvo je avgusta organiziralo že tretji Seminar za mlade diplomate iz držav Vzhodnega partnerstva s tematskim poudarkom na vladavini prava in boju proti korupciji. V znak podpore beloruskim demokratičnim silam sta se ministrica Fajon in predsednica Republike Slovenije Pirc Musar ob robu Blejskega strateškega foruma srečali s predstavnico beloruske opozicije Tihanovsko. Ministrica Fajon se je srečala tudi z zunanjima ministroma Armenije Mirzojanom in Azerbajdžana Bajramovom.

Ministrica je z gospodarskima delegacijama obiskala Uzbekistan in Kirgiško republiko, s katero je podpisala memorandum o sodelovanju med ministrstvom za zunanje zadeve. Gostila je uzbekistansko-slovenski poslovni forum v Taškentu, kjer je podpisala sporazum o gospodarskem sodelovanju med državama, in prvi slovensko-kirgiški poslovni forum v Biškeku.

Afrika, Bližnji Vzhod in Unija za Sredozemlje

Slovenska zunanja politika do Afrike in Bližnjega vzhoda združuje diplomacijo, izobraževanje in humanitarno delovanje. Temelji na prizadevanjih za mir, stabilnost in napredek na regionalni in globalni ravni. Slovenija je gostila in izvedla vrsto uradnih obiskov in konzultacij. Po virtualnih političnih konzultacijah z Republiko Južno Afriko marca je sledila krepitev bilateralnih odnosov z afriškimi državami z aprilskimi obiski predsednice Državnega zbora mag. Klakočar Zupančič v Ugandi in Ruandi, državnega sekretarja Žbogarja v Bocvani in Namibiji ter ministrice Fajon v Etiopiji in Tanzaniji. Septembra je Slovenija gostila katarskega ministra za verske zadeve Al Ganimi. Ministrica Fajon je oktobra obiskala Republiko Južno Afriko, novembra pa je v Sloveniji gostila alžirskega kolega Atafa. Leto je bilo sklenjeno z obiskom Bližnjega vzhoda (Izrael in Palestina ter Jordanija in Egipt).

Posebna pozornost je bila namenjena krepitvi angažmaja Slovenije v Uniji za Sredozemlje z udeležbo na ministrskem regionalnem forumu in z odločitvijo o sekundiranju diplomata. Z zavezo o povečani podpori evro-sredozemski univerzi EMUNI v Piranu so bile okrepljene izobraževalne in raziskovalne vezi med državami v regiji.

Nagovor ministrice Tanje Fajon na 12. mednarodni konferenci Dan Afrike
Avtor STA

Aprila je potekala že 12. mednarodna konferenca Dan Afrike, ki so se je na ministrski ravni udeležili Ruanda, Malavi, Komori in Zelenortski otoki.

DIREKTORAT ZA EVROPSKE ZADEVE

2

Slovenija je s stiki na visoki in najvišji ravni vzdrževala dvostranske odnose z državami članicami EU, članicami Evropskega združenja za prosto trgovino (EFTA), Evropskega gospodarskega prostora (EGP) in Združenim kraljestvom. V letu 2023 je bilo izvedenih 35 obiskov na visoki in najvišji ravni in še več srečanj ob robu multilateralnih dogodkov. Ob obisku predsednika vlade Goloba decembra v Parizu je bil sprejet dogovor o tesnejšem sodelovanju med državama na področju jedrske energije in vesolja. Odmeval je tudi decembrski obisk zunanje ministric Nemčije Annalene Baerbock v Ljubljani, ob tej priložnosti sta ministrici sodelovali na okrogli mizi o prihodnji širitvi in reformah EU.

Ministrici Tanja Fajon in Annalena Baerbock
Avtor MZEZ

Sodelovanje Slovenije s sosednjimi državami je med prednostnimi nalogami slovenske zunanje politike. Za stike s sosednjimi državami je značilna visoka dinamika obiskov. Med posebej pomembnimi je bil uradni obisk predsednika vlade Roberta Goloba marca v Zagrebu, ko sta predsednika vlad podpisala Sporazum o čezmejnem sodelovanju pri nujenju medicinske pomoči in bolnišničnega zdravljenja. V dvostranskih pogovorih s predstavniki sosednjih držav je bil redno obravnavan tudi položaj slovenske narodne skupnosti v zamejstvu in njen razvoj.

Slovenija je nadaljevala aktivno politiko pri podpori širitvenemu procesu EU na države Zahodnega Balkana; pri tem je posebej Bosno in Hercegovino aktivno podpirala v okviru približevanja evropskim integracijam in si po podelitvi statusa kandidatke za članstvo v EU prizadevala za čimprejšnji začetek pristopnih pogajanj. Aktivno je delovala in se udeleževala dogodkov, povezanih z regionalnim sodelovanjem. Dinamični so tudi dvostranski stiki Slovenije z državami Zahodnega Balkana – izvedenih je bilo deset obiskov na visoki in najvišji ravni.

Na področju evropskih zadev je ministrstvo tudi v letu 2023 zagotavljalo podporo predsedniku vlade pri udeležbi na zasedanjih Evropskega sveta, kjer je bila v ospredju razprav ruska vojaška agresija v Ukrajini, in predstavniku Slovenije na zasedanjih Sveta za splošne zadeve. Posebej aktivno je Slovenija sodelovala pri pogajanjih za revizijo večletnega finančnega okvira EU, kjer dogovor upošteva ključne prednostne naloge Slovenije – dodatna sredstva za financiranje ukrepov ob naravnih nesrečah, na področju migracij in Zahodnega Balkana. Slovenija je bila dejavna tudi v razpravah o prihodnosti Evrope, zlasti v zvezi z zmožnostjo EU, da sprejme nove države članice. Razmislek o notranjih reformah se je osredotočil na delovanje politik, proračuna in učinkovito ukrepanje EU ob razširjenem članstvu.

Delo ministrstva na področju splošnih zadev je bilo v veliki meri osredotočeno na obravnavo vladavine prava. V okviru letnega dialoga je Slovenija aktivno sodelovala v razpravah o vladavini prava v Svetu in podprla sklepe o oceni letnega dialoga o pravni državi. Ministrstvo je sodelovalo in usklajevalo stališča v okviru neformalne skupine držav članic prijateljic vladavine prava. Svet za splošne zadeve je nadaljeval postopek po členu 7(1) Pogodbe o EU proti Poljski in Madžarski.

Ministrstvo je v vlogi koordinatorja evropskih zadev skrbelo za usklajenost stališč predstavnikov Slovenije na sektorskih področjih delovanja Sveta Evropske unije. Doseženi so bili pomembni dogovori, kot so politični dogovor z Evropskim parlamentom o paktu o migracijah in azilu in o evropskem aktu o svobodi medijev ter splošni dogovor Sveta o fiskalnih pravilih.

Poudarek je bil na krepitvi konkurenčnosti in strateške neodvisnosti EU, kjer je bil dosežen dogovor o aktu o kritičnih surovinah, sprejet je bil akt o umetni inteligenci, glavnina dela pa je bila opravljena v zvezi z aktom o neto ničelni industriji.

V letu 2023 je bilo na EU Portalu objavljenih 48.699 dokumentov. Na portalu je bilo usklajenih in objavljenih 578 odločitev, od tega je bilo 83 stališč sprejetih na vladi in 103 v državnem zboru.

Predaja krmila predsedovanja EUSDR Avstriji
Avtor Mateja Jordovič Potorčnik

Slovenija je od 1. novembra 2022 do 31. oktobra 2023 predsedovala Strategiji EU za podonavsko regijo (EUSDR). Med svoje prednostne naloge je postavila opolnomočeno sodelovanje vseh držav, tako držav članic EU kot držav Zahodnega Balkana in Vzhodnega partnerstva. Sklepni dogodek je bil letni forum, v okviru katerega je potekalo zasedanje ministrov držav članic Strategije za podonavsko regijo pod vodstvom ministrice za zunanje in evropske zadeve Tanje Fajon.

**DIREKTORAT ZA RAZVOJNO
SODELOVANJE IN
HUMANITARNO POMOČ**

3

Ministrica za zunanje in evropske zadeve Tanja Fajon je 8. decembra Odboru Državnega zbora za zunanjo politiko predstavila poročili o mednarodnem razvojnem sodelovanju Slovenije za leti 2021 in 2022. Slovenija je v letu 2022 za uradno razvojno pomoč namenila 159,66 milijona evrov oziroma 0,29 % bruto nacionalnega dohodka.

Leto so zaznamovale rekordne humanitarne potrebe. Slovenija se je nanje odzivala z doslej najvišjo podporo organizacijam, ki delujejo na humanitarnem področju. Pomembno je povečala humanitarno pomoč Ukrajini, zaradi humanitarne katastrofe v Gazi pa je največ pomoči doslej namenila Palestincem. Ob tem Slovenija ni pozabila na druge dolgo trajajoče humanitarne krize v najmanj razvitih državah in državah v razvoju, ki so jih prehranska, energetska in finančna kriza najhuje prizadele.

Z novim prispevkom v višini milijon evrov prek Svetovnega programa za hrano (WFP) v okviru pobude Žito iz Ukrajine je tako kot leta 2022 podprla prizadevanja za odpravo prehranske krize v Afriki. Prispevke za humanitarno pomoč je Slovenija prek mednarodnih organizacij (ICRC, WFP, UNHCR, WHO, UNICEF) namenila za Jemen, Sirijo, Afriški rog (Somalija), Kolumbijo, Ekvador in Peru (za venezuelske begunce), Šrilanko, Afganistan, Demokratično republiko Kongo, Sirijo, Irak, Nigerijo, Sahel, Haiti, za begunce in migrante na Zahodnem Balkanu, pripadnike Rohing v Bangladešu, Mozambik, Sudan in Gorski Karabah.

Odhod ladje Valsemitis iz Črnomoškega pristanišča proti Afriki v okviru pobude Žito iz Ukrajine
Avtor Veleposlaništvo Republike Slovenije v Kairu

V obdobju 2021–2023 se je slovenski prispevek za humanitarno pomoč po svetu potrojil; v letu 2023 je bilo samo s prispevki mednarodnim humanitarnim organizacijam namenjenih 8,36 milijona evrov. Preliminarna statistika uradne razvojne pomoči za 2023 bo znana v aprilu 2024. Slovenija je Turčiji in Siriji po potresu 6. februarja nudila hitro humanitarno pomoč. Skupaj prispevki v višini 1,63 milijona evrov (prek mednarodnih humanitarnih organizacij, ITF Ustanove za krepitev človekove varnosti, strateškega partnerja za hiter odziv Slovenske karitas in z napotitvijo reševalnih ekip) predstavljajo enega najboljšežnejših odzivov na naravne nesreče v zgodovini slovenske humanitarne pomoči. Prav tako se je hitro odzvala na potres v Maroku in poplave v Libiji. Strateški partner za nujni humanitarni odziv za obdobje 2021–2023 Slovenska karitas je izvedel 14 humanitarnih odzivov na sedmih kriznih območjih.

Državna sekretarka Sanja Štiglic in predsednica Mednarodnega odbora Rdečega križa Mirjana Špoljarić ob podpisu Memoranduma o sodelovanju na področju zagotavljanja humanitarne pomoči
Avtor MZEZ

Slovenija je 2. oktobra sklenila Memorandum o sodelovanju na področju zagotavljanja humanitarne pomoči z ICRC. Z njim bo krepila vsebinsko sodelovanje na ključnih prednostnih področjih slovenske humanitarne pomoči, hkrati pa se je zavezala, da bo v letih 2023–2025 za humanitarno pomoč prek ICRC namenila dva milijona evrov.

Slovenija je krepila bilateralno razvojno pomoč v partnerskih državah. V letu 2023 je bilo v izvajanju 52 projektov v državah Zahodnega Balkana, evropskega sosredstva, Podsaharske Afrike in drugod. Izvajale so jih NVO in izvajalske ustanove ITF, CEP, CMSR in CEF. Skupna vrednost projektov je bila 19,6 milijona evrov, od tega je bil delež financiranja ministrstva 14 milijonov evrov.

Na javnem razpisu je bilo marca izbranih 12 projektov NVO, ki se v obdobju 2023–2025 izvajajo na Zahodnem Balkanu, Bližnjem vzhodu in v Podsaharski Afriki. S Severno Makedonijo je Slovenija 1. decembra sklenila že 5. memorandum o razvojnem sodelovanju za obdobje 2023–2024 v vrednosti 2,1 milijona evrov. Večina sredstev je namenjena izvedbi infrastrukturnih projektov in projektov NVO, del sredstev pa za podporo Severni Makedoniji pri njenem vključevanju v EU.

Ministrica Tanja Fajon in podpredsednik vlade Severne Makedonije Bojan Maričič ob zaključku razvojnega projekta v Probištipu
Avtor MZEZ

Po štirih letih premora je ministrstvo med 2. in 6. oktobrom izvedlo 11. slovenske razvojne dneve in prvi slovenski humanitarni forum. Na šestih panelih so visoki gostje iz mednarodnih organizacij in Evropske komisije ter domači strokovnjaki, predstavniki vladnih in nevladnih organizacij in izvajalskih ustanov poudarili potrebo po višjih in stabilnejših investicijah v razvojno sodelovanje, preprečevanju konfliktov in hitrejšem odzivanju na humanitarne krize. V sodelovanju s Platformo SLOGA in Slovensko karitas je ministrstvo pripravilo potujočo razstavo o razvojnih in humanitarnih projektih, ki jih podpira Slovenija. Predstavljen je bil nadgrajen logotip razvojnega sodelovanja. Ob robu slovenskih razvojnih dnevov je potekal tudi prvi posvet diplomatov, pristojnih za razvoj na slovenskih diplomatskih predstavništvi.

Ministrstvo je pripravilo smernice o vključevanju enakosti spolov v mednarodno razvojno sodelovanje in humanitarne pomoči, s katerimi se je zavezalo, da bo do leta 2030 vsaj 85 % razvojnih projektov vključevalo aktivnosti za enakost spolov ter opolnomočenje žensk in deklic kot glavni ali pomemben cilj.

Prenovilo je tudi Smernice za sodelovanje z nevladnimi organizacijami, ki bodo pripomogle k učinkovitejšemu sodelovanju ministrstev, vladnih služb in NVO na področju razvojnega sodelovanja. V ministrstvu je začel delovati razvojni sklad, iz katerega lahko diplomatska predstavništva črpajo sredstva za projekte in aktivnosti mednarodnega razvojnega sodelovanja in humanitarne pomoči.

Slovenija je sooblikovala politike ter aktivno sodelovala v razvojnih in humanitarnih razpravah v okviru Sveta EU kot tudi OZN in Odbora za razvojno pomoč Organizacije za ekonomsko sodelovanje in razvoj (OECD DAC).

Vlada je novembra potrdila samooceno o politikah in izvajanju razvojnega sodelovanja in humanitarne pomoči Republike Slovenije, ki jo je ministrstvo predlagalo za pripravo medsebojne strokovne ocene OECD DAC. Medsebojna strokovna ocena (t. i. peer review), ki jo opravljajo vse države članice OECD DAC na pet do šest let, bo objavljena v letu 2024.

**DIREKTORAT ZA MEDNARODNO
PRAVO IN ZAŠČITO INTERESOV**

4

Mednarodno pravo

Ministrstvo je nudilo informacije in razlage glede različnih vprašanj s področja mednarodnega javnega prava, s področja prava mednarodnih aktov pa je opravljalo različne strokovne in pravno-tehnične naloge v postopkih sklepanja mednarodnih aktov, in sicer kot osrednja točka v strukturi državne uprave. Republika Slovenija je bila na 22. zasedanju Skupščine držav pogodbenic Rimskega statuta Mednarodnega kazenskega sodišča decembra 2023 v New Yorku izvoljena za članico urada skupščine. Gre za tretje članstvo Slovenije v tem organu, ki opravlja naloge v imenu držav pogodbenic med posameznimi zasedanji skupščine. 19. januarja je bil organiziran mednarodni dogodek z naslovom »Pravni izzivi 21. stoletja: humanitarne krize, zaščita kritične infrastrukture in okolja«.

Udeleženci dogodka o pravnih izzivih 21. stoletja
Avtor Katja Kodba / STA

Dogodek je bil namenjen ozaveščanju o sodobnih temah mednarodnega humanitarnega prava, zlasti glede vojne v Ukrajini in drugih mednarodnih oboroženih spopadov. Po dolgotrajnem procesu večstranskih pogajanj za sprejetje Sporazuma v okviru Konvencije OZN o pomorskem mednarodnem pravu glede ohranjanja in trajnostne rabe morske biotske raznovrstnosti na območjih zunaj nacionalne jurisdikcije (BBNJ) je bil ta sprejet 19. junija. Posebna pozornost je bila namenjena prizadevanjem za preprečevanje izogibanja omejevalnim ukrepom, vključno prek tretjih držav. V Ljubljani je bila 11. in 12. maja organizirana že šesta bienalna mednarodna akademska konferenca »Odgovornost zaščiti v teoriji in praksi« z udeležbo z skoraj vseh celin. Slovenski projekt izobraževanja za pravice otrok »Naše pravice« je v letu 2023 dosegel opolnomočenje več kot 400.000 otrok, med njimi 101.000 otrok na Kosovu.

Meje in nasledstvo

Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve je v zvezi s pritožbami slovenskih ribičev proti Hrvaški na Evropskem sodišču za človekove pravice v Strasbourgu za zagotavljanje pomoči in podpore pri zaščiti pravnih koristi svojih državljanov pripravilo pisne komentarje in pripombe ter jih novembra vložilo na sodišče. Obenem si je ministrstvo aktivno prizadevalo za napredek na področju nasledstva, tako z bilateralnimi stiki kot v okviru Evropske unije, kjer je ponovno uspelo opozoriti na nujnost rešitve nasledstvenih vprašanj v sklepih Sveta o širitvi EU in v deklaraciji EU – Zahodni Balkan. V želji, da bi spodbudili aktivnejši pristop vseh držav naslednic k reševanju nasledstvenih vprašanj, je ministrica Tanja Fajon septembra ob robu Splošnega zasedanja Generalne skupščine OZN gostila srečanje zunanjih ministrov držav naslednic po nekdanji Jugoslaviji.

Srečanje zunanjih ministrov držav naslednic nekdanje Jugoslavije
Avtor MZEZ

Diplomatski protokol

V okviru protokolarnih dejavnosti je ministrstvo zagotavljalo podporo delovanju tujih predstavništev in njihovega osebja v Republiki Sloveniji. V tem okviru jim je med drugim izdajalo dokumente, potrebne za nemoteno opravljanje nalog; v sodelovanju z drugimi organi je zagotavljalo spoštovanje medsebojnih dogovorov na področju davčnih oprostitev; izdajalo je soglasja v postopkih zaposlovanja družinskih članov osebja tujih predstavništev; izvajalo je naloge iz svoje pristojnosti na področju zagotavljanja varnosti diplomatskih predstavništev.

Izpeljanih je bilo 50 protokolarnih dogodkov, med katerimi je bilo osem obiskov ministrov za zunanje zadeve tujih držav v Sloveniji. Zagotovljeni so bili prevodi (1.822 str.) besedil iz slovenščine v tuje jezike (angleški, francoski, nemški) in obratno ter lekture (2.721 str.) besedil v slovenskem in navedenih tujih jezikih. Tolmači so tolmačili na 47 dogodkih. Med večjimi mednarodnimi srečanji je Diplomatski protokol pomagal pri organizaciji Dnevov Afrike, ministrskega dela konference MLA in 12. letnega Foruma Strategije EU za Podonavsko regijo ter v sodelovanju s Centrom za evropsko prihodnost soorganiziral Blejski strateški forum.

Konzularne dejavnosti

Ministrstvo se je v letu 2023 intenzivno posvečalo zaščiti državljanov in kriznemu odzivanju, kar je narekovalo tudi mednarodno okolje. Uspešna sta bila pomoč in sodelovanje pri evakuaciji treh slovenskih državljanov iz Gaze. Posebna pozornost je bila namenjena informiranju javnosti glede varnosti potovanj, za kar je bil pripravljen in tudi že uporabljen nov koncept razvrščanja držav po barvni lestvici. Sprejet je bil še protokol za obveščanje tujih diplomatskih predstavništev in konzulatov ob kriznih dogodkih, ki se zgodijo v Sloveniji. Sistem je bil uspešno aktiviran v času avgustovskih poplav in je bil deležen mnogih pohval. Ministrstvo je overilo 5.745 listin, kar predstavlja skoraj 22,4-odstotni porast glede na leto 2022. V letu 2023 je bilo izdelanih 421 diplomatskih potnih listin ter 316 službenih in 5.418 navadnih potnih listov, poleg tega pa še 1.909 osebnih izkaznic. V letu 2023 so slovenska diplomatsko-konzularna predstavništva obravnavala več kot 23.000 vizumskih vlog. Ministrstvo je nadaljevalo prenovo vizumskega sistema za nadaljnjo digitalizacijo vizumskega poslovanja.

**DIREKTORAT ZA JAVNO IN
GOSPODARSKO DIPLOMACIJO**

5

Gospodarska diplomacija je ena od prednostnih nalog slovenske zunanje politike in aktivno podpira slovensko gospodarstvo pri promociji in uveljavljanju gospodarskih interesov na tujih trgih. Ob krepitvi diplomatske mreže, zlasti v Afriki in Aziji, je bilo povečano tudi število ekonomskih svetovalcev, in sicer z 19 na 21, nazadnje v Indiji. Aktivnosti na področju gospodarske diplomacije se redno usklajujejo z deležniki internacionalizacije, posebno z Ministrstvom za gospodarstvo, turizem in šport, Slovensko javno agencijo SPIRIT, Gospodarsko zbornico Slovenije, Obrtno zbornico Slovenije in SID banko. Na strokovni ravni se je trikrat sestal Svet za internacionalizacijo gospodarstva.

Gospodarska diplomacija si prizadeva okrepiti gospodarske odnose s sosednjimi državami, regijo Zahodnega Balkana, državami jedrne Evrope ter s podobno mislečimi političnimi in gospodarskimi partnericami v svetu. Slovenija še vedno največ vlaga v države Zahodnega Balkana, te so v ospredju tudi glede zaščite poslovnih interesov slovenskih podjetij. Krepi partnerstva z državami jedrne Evrope, zlasti z našo najpomembnejšo gospodarsko partnerico Nemčijo, kjer je bila oktobra častna gostja mednarodnega knjižnega sejma v Frankfurtu. Med več kot 120 državami in več kot 2500 dogodki jih je Slovenija pripravila okrog 250. Marca je potekala poslovna konferenca v San Sebastianu, ki se je je udeležilo več kot sto baskovskih podjetij. Junija je bil prvi obisk slovenske delegacije s področja vesolja v francoskem Toulousu, kjer so se slovenska podjetja srečala s predstavniki organizacij in podjetij CNES, Airbus Defence and Space, Thales Alenia Space in Aerospace Valley. Septembra je Gospodarska zbornica Slovenije gostila dogodek »SI industry meets Thales«, kjer je sodelovalo 25 predstavnikov francoskega visokotehnološkega podjetja Thales in okrog 40 slovenskih podjetij, nato pa še Nizozemsko-slovenski poslovni forum s podjetji s področja obnovljivih virov energije. Predsednik vlade dr. Golob je septembra v spremstvu gospodarske delegacije s področja vesoljske industrije obiskal Luksemburg in podpisal Sporazum o sodelovanju med državama na področju miroljubne uporabe vesolja. V okviru obiska je potekala turistična promocija nove letalske povezave z Luksemburgom, ki jo od septembra izvaja Luxair. Gospodarska diplomacija je skozi vse leto spodbujala prijave tujih letalskih prevoznikov na tri objavljene javne razpise Ministrstva za infrastrukturo za boljšo letalsko povezanost Slovenije. Luxairu so nato sledila še sodelovanja z Norwegianom, airBalticom in Iberio.

Tretji posvet častnih konzulov Republike Slovenije je združil 77 častnih konzulov iz vsega sveta
Avtor MZEZ

Nestalno članstvo v Varnostnem svetu OZN Slovenijo za dve leti postavlja ob bok najvplivnejšim in gospodarsko najmočnejšim državam sveta in ji daje priložnost za okrepitev prepoznavnosti tudi v regijah, kjer doslej ni bila prisotna. Tudi o tem je potekala razprava na decembrskem diplomatskem posvetu in na septembrskem 3. posvetu slovenskih častnih konzulov. Ti v sodelovanju s slovenskimi predstavništvi opravljajo tudi naloge gospodarske, turistične in kulturne promocije Slovenije, posebej v afriških, azijskih in latinskoameriških državah, kjer ni slovenskih predstavništev. Povezanost z drugimi celinami ministrstvo ohranja tudi z vsakoletnima konferencama Dan Afrike in Dnevi LAK.

Odprtje sejma "Korean Import Fair"
Avtor MZEZ

Za krepitev prisotnosti in iskanje novih priložnosti na srednjeazijskem trgu je bil lani zelo pomemben obisk gospodarske delegacije z ministrico Fajon februarja v Uzbekistanu in Kirgiziji. Maja je ministrica v pripravi na obisk v Aziji obiskala Luko Koper, nato pa je imela pogovore z gospodarsko delegacijo v Vietnamu in konec junija še v Republiki Koreji. V Seulu se je skupaj s slovenskimi podjetji srečala z vodstvom podjetja KIA. Gospodarska diplomacija je jeseni v Ljubljani organizirala dve zasedanji mešanih komisij za gospodarsko sodelovanje, najprej z Vietnamom, nato še s Kitajsko. Gospodarska diplomacija je ob podpori projektnega gospodarskega sklada s pomočjo 37 slovenskih diplomatsko-konzularnih predstavništav uspešno izvedla 90 gospodarskih projektov v skupni vrednosti okoli 225.000 EUR.

Posebna pozornost je bila namenjena znanstveni diplomaciji in mednarodnim povezavam raziskovalnih ustanov z inovativnimi podjetji. Ministrica Fajon je bila oktobra na prvem uradnem obisku v Republiki Južni Afriki. Ta je bil namenjen krepitvi dvostranskih odnosov predvsem v gospodarstvu in znanosti. Minister dr. Papič, pristojen za visoko šolstvo, znanost in inovacije, je decembra s poslovno in znanstvenoraziskovalno delegacijo obiskal Rim ter podpisal Memorandum o sodelovanju na področju raziskav in inovacij. Tudi na 5. nacionalni konferenci o internacionalizaciji slovenskega gospodarstva »Greenovated in Slovenia« junija v Mariboru, ob robu katere je potekal letni posvet ekonomskih svetovalcev, in na 12. dnevu gospodarske diplomacije v okviru 55. MOS septembra v Celju je bil poudarek na inovacijah. Slovenski prebojni dosežki so bili predstavljeni tujemu diplomatskemu zboru v seriji dogodkov »Business to Diplomacy – B2D«, in sicer februarja v Planici šport, marca v Štanjelu vodne tehnologije in oktobra v Piranu filmska industrija.

Oktobra je na Dunaju potekalo 5. zasedanje mešane komisije med Slovenijo in Avstrijo za podpis delovnega programa vlad v kulturi, izobraževanju in znanosti za obdobje 2023–2027. Ministrstvo je soorganiziralo mednarodno konferenco Azijsko-evropske fundacije, ki je v sodelovanju z Mednarodnim raziskovalnim centrom za umetno inteligenco pod okriljem Unesca in z Institutom Jožef Stefan novembra potekala v Ljubljani pod naslovom »Vodenje sprememb: Digitalna preobrazba izobraževanja v dobi umetne inteligence«.

Direktorat je v okviru koordinacije sodelovanja z OECD največ pozornosti namenil spremljanju širitvenih postopkov in usklajevanju stališč, ki so jih posamezni slovenski delegati uveljavljali pri obravnavi držav kandidat v strokovnih odborih. Zagotavljal je sprotno izmenjavo informacij in usklajena stališča do tematik z zunanje-politično dimenzijo.

**DIREKTORAT ZA
MULTILATERALNO SODELOVANJE**

6

Visoki predstavniki so sodelovali na ključnih multilateralnih dogodkih. Predsednica Nataša Pirc Musar se je udeležila marčevske Konference OZN o vodi v New Yorku in decembrske Svetovne podnebne konference COP28 v Dubaju, kjer je bila skupaj z direktorico Programa OZN za okolje (UNEP) tudi osrednja govorka na dogodku o pravici do čistega, zdravega in trajnostnega okolja. Predsednica se je udeležila tudi splošne razprave na 78. zasedanju Generalne skupščine OZN in Vrha o ciljih trajnostnega razvoja septembra v New Yorku, kjer se je med drugim srečala z generalnim sekretarjem OZN Guterresom. Ob mednarodnem dnevu čebel je v Rimu z generalnim direktorjem Organizacije OZN za prehrano in kmetijstvo (FAO) nastopila na dogodku o integriranem pristopu k reševanju podnebne in prehranske krize. V okviru zaznamovanja 30. obletnice članstva Slovenije v Svetu Evrope je 21. junija nagovorila Parlamentarno skupščino Sveta Evrope. Zunanja ministrica Tanja Fajon je 6. aprila nastopila na okrogli mizi »Vloga Sveta Evrope v novi evropski in svetovni arhitekturi«, februarja na visokem segmentu 52. zasedanja Sveta OZN za človekove pravice, marca pa je v okviru Drugega vrha za demokracijo sodelovala v razpravi o medijski svobodi kot predpogoju za delujočo demokracijo.

Nastop ministrice Tanje Fajon na 67. generalni konferenci IAEA
Avtor MZEZ

Ob robu zasedanja Generalne skupščine OZN je gostila srečanje držav naslednic nekdanje Jugoslavije ob 20. obletnici Sporazuma o vprašanih nasledstva ter večerjo zunanjih ministrov novoizvoljenih članic Varnostnega sveta OZN. Septembra je na Dunaju nastopila na letnem zasedanju Generalne konference Mednarodne agencije za jedrsko energijo (IAEA), državni sekretar Žbogar pa istega meseca v New Yorku na konferenci o uveljavitvi Sporazuma o celoviti prepovedi jedrskih poskusov.

Majskega vrha voditeljev držav in vlad Sveta Evrope v Reykjaviku se je udeležila predsednica Pirc Musar. Zunanja ministrica Fajon je sodelovala na dveh zasedanjih okrepljenega Stalnega sveta OVSE ter 30. zasedanju Ministrskega sveta OVSE v Skopju, ob robu Strateškega foruma Bled pa se je srečala z generalno sekretarko OVSE Helgo Schmid. V okviru Nata se je ministrica udeležila aprilskega zasedanja zunanjih ministrov v Bruslju ter skupaj s predsednikom vlade dr. Golobom julijskega vrha v Vilni. Priprave nanj so se začele na majskem neformalnem zasedanju zunanjih ministrov v Oslu, ki se ga je udeležil državni sekretar Žbogar. Novembrskega zasedanja zunanjih ministrov v Bruslju, namenjenega razpravi o ključnih varnostnih izzivih in vprašanju v luči prihajajočega vrha Nata v Washingtonu julija 2024, se je udeležila državna sekretarka Sanja Štiglic.

Slovenija je nadaljevala sodelovanje v mednarodnih misijah ter se udeležila decembrske ministrske konference OZN o mirovnih operacijah in misijah v Gani. Posebno pozornost je namenjala tudi krepitvi odpornosti pred pojavi terorizma in nasilnega ekstremizma ter nadaljevala sodelovanje v okviru Globalne koalicije zoper Daiš (ISIS), in sicer s poudarkom na tujih terorističnih borcih. Aktivna je bila tudi na področju človekovih pravic, predvsem ob prednostnih temah: pravica do čistega, zdravega in trajnostnega okolja, pravice žensk in deklic, pravice starejših, otrokove pravice ter izobraževanje za človekove pravice in pravice manjšin. V Svetu OZN za človekove pravice je skupaj s partnerji uspešno predlagala štiri resolucije. Marca je bil v sodelovanju z Norveško ponovno organiziran regionalni dogodek »Izzivi in priložnosti za Agendo za ženske, mir in varnost – pogledi iz jugovzhodne Evrope in Ukrajine«, ob 75. obletnici Splošne deklaracije človekovih pravic pa decembra v državnem zboru okrogla miza.

Na področju globalnih izzivov ter podnebne in vodne diplomacije je Slovenija okrepila aktivnosti za ustrežnejšo obravnavo trojne planetarne krize (podnebne spremembe, izguba biotske raznovrstnosti in onesnaževanje) ter vpliva na mednarodni mir in varnost. Skupaj s partnerji je uspela to vključiti v zaključni dokument COP28. Nadaljevala je aktivnosti v okviru Zelene skupine in se z mislijo na globalno prehransko krizo zavzemala za celovit pristop z izgradnjo trajnostnih in odpornih prehranskih sistemov ter opozarjala na pomen čebel in drugih opraševalcev za prehransko varnost.

V New Yorku je organizirala razprave o čezmejnem vodnem sodelovanju, trajnostnem upravljanju vodnih virov in zaščiti vode v oboroženih spopadih. Izvedla je prvo usposabljanje na področju okoljske izgradnje miru in organizirala strokovno delavnico o zaščiti vode v oboroženih spopadih. Podnebna varnost je bila osrednja tema mednarodne konference Dan Afrike 2023, ob robu katere je bilo v sodelovanju s Centrom za izobraževanje in usposabljanje za sodelovanje v mirovnih operacijah in misijah (POTC) organizirano usposabljanje o podnebnih spremembah, miru in varnosti.

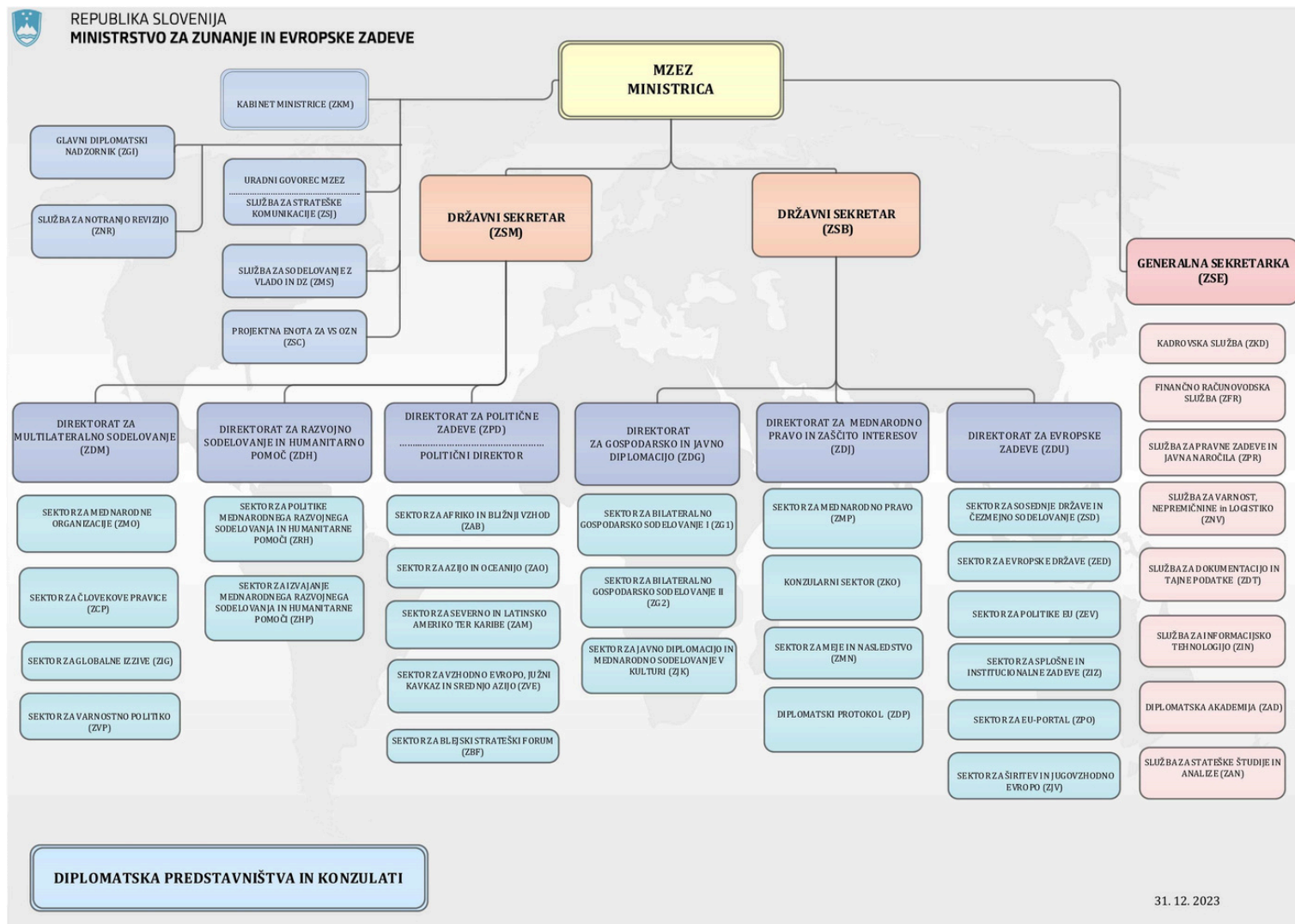

Ministrica Tanja Fajon na zadnjem dnevu konference OZN o vodi marca v New Yorku
Avtor Sašo Domijan

Poleg uspešne kampanje za izvolitev v Varnostni svet OZN je bila Slovenija izvoljena za članico Statistične komisije OZN. Aktivna je bila v okviru prvega članstva v Ekonomskem in socialnem svetu OZN, kjer je pozivala k odpravi družbenih neenakosti, spoštovanju človekovih pravic, krepitvi odpornosti družb in opozarjala na pomen vode. Bila je tudi članica Odbora OZN za industrijski razvoj, Sveta guvernerjev IAEA, Administrativnega sveta Mednarodne organizacije dela, Komisije OZN za mamila, Izvršnega odbora Svetovne zdravstvene organizacije ter Sveta Mednarodne organizacije za prehrano in kmetijstvo. Poleg izvolitve mag. Beti Hohler sta bila med izvoljenimi slovenskimi predstavniki mag. Ivo Holc v Skupino strokovnjakov Sveta Evrope za ukrepanje proti nasilju nad ženskami in nasilju v družini ter dr. Grega Strban v Evropski odbor za socialne pravice.

SEKRETARIAT MINISTRSTVA

7

Kadrovske zadeve

V Ministrstvu za zunanje in evropske zadeve je bilo 31. decembra 2023 zaposlenih 743 uslužbencev, od tega 63 % žensk in 37 % moških. Tu so vštet tudi zaposleni za določen čas, ki nadomeščajo začasno odsotne uslužbence zaradi bolniške odsotnosti, porodniškega dopusta ali mirovanja, uslužbenci, zaposleni na zaupanje funkcionarja, in uslužbenci, ki opravljajo projektno delo (devet uslužbencev pri projektih, ki jih financira EU, in štirje pri projektu Članstvo Republike Slovenije v Varnostnem svetu OZN 2024–2025). V notranji službi je bilo zaposlenih 419 uslužbencev (56 %), v zunanji službi pa 324 uslužbencev (44 %).

Preizkusni test za diplomatsko službo je v letu 2023 opravilo deset kandidatov.

V letu 2023 so začeli delovati veleposlaništvi v Adis Abebi in Alžiru ter generalni konzulat v Manili. V tujini je tako delovalo 61 diplomatskih predstavništev in konzulatov, od tega 45 veleposlaništev, sedem stalnih predstavništev, sedem generalnih konzulatov, en konzulat in en urad.

V diplomatska predstavništva in konzulate Republike Slovenije v tujini je bilo razporejenih 324 uslužbencev (58 % žensk in 42 % moških), od tega 50 administrativno-tehničnih uslužbencev in 274 diplomatov. Med razporejenimi je bilo tudi 58 uslužbencev drugih organov, od tega 54 diplomatov in štirje administrativno-tehnični uslužbenci.

Ekonomski svetovalci so bili razporejeni v 19 diplomatskih predstavništev, na preostalih predstavništvih so te naloge opravljali drugi diplomati ali lokalni strokovni uslužbenci.

V letu 2023 je bilo šest uslužbencev ministrstva napotenih na sekundirana delovna mesta v mednarodne organizacije: štirje v Evropsko službo za zunanje delovanje, ena v Evropsko komisijo, en uslužbenec je bil vršilec dolžnosti generalnega direktorja Mednarodnega centra za promocijo podjetij (ICPE) in ena uslužbenka namestnica generalnega sekretarja Srednjeevropske pobude (SEP).

Za obrambno področje je bilo v diplomatska predstavništva razporejenih 50 uslužbencev Ministrstva za obrambo (osem obrambnih atašejev v veleposlaništvih in 42 obrambnih predstavnikov v veleposlaništvih oz. stalnih predstavništvih). En obrambni ataše je iz Ljubljane nerezidenčno pristojen za pet držav, en obrambni ataše pa za eno državo. V diplomatskih predstavništvih je službovalo šest policijskih atašejev.

V predstavništvih Republike Slovenije v tujini je bilo po lokalni zakonodaji zaposlenih 213 oseb, od tega: 74 za administrativna dela, 27 strokovnih sodelavcev (gospodarstvo, znanost, kultura, javna diplomacija, mediji), 26 konzularnih referentov, devet finančnih referentov, trije korespondenti – prevajalci, 52 voznikov, dva vzdrževalca – vrtnarja in en varnostnik, 13 oseb je bilo zaposlenih za čiščenje poslovnih prostorov in šest za čiščenje rezidence (postrežnina). Po podjemnih pogodbah je naloge opravljalo sedem izvajalcev.

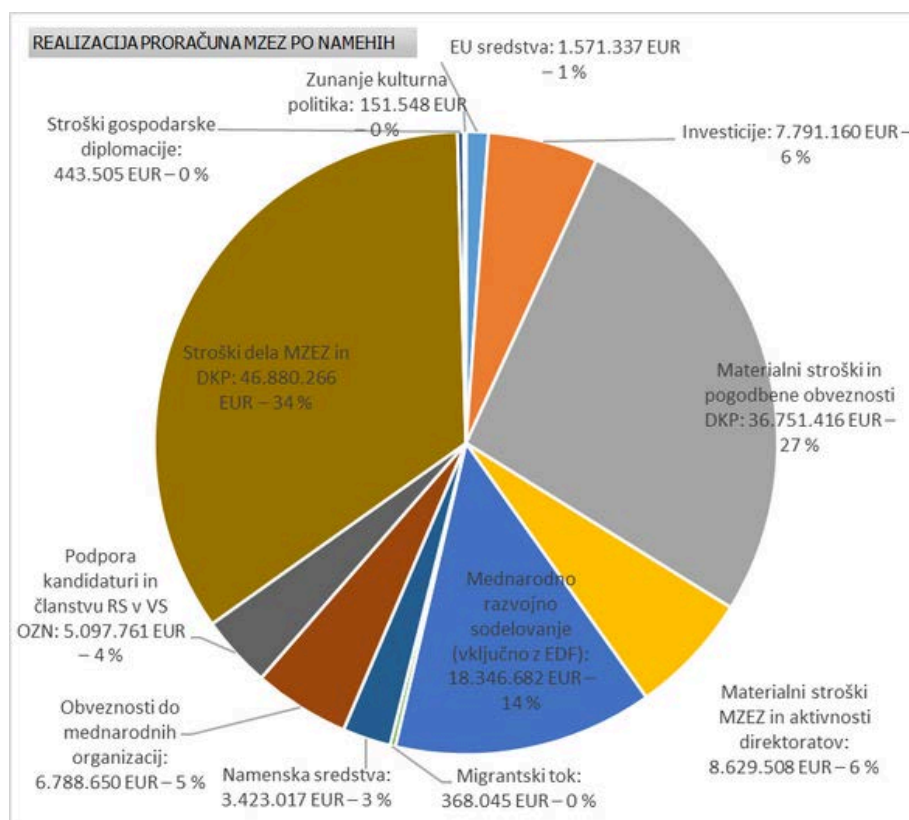
Odprtih je bilo pet konzulatov, ki jih vodijo častni konzuli, imenovanih je bilo skupno osem častnih konzulov in ena častna vicekonzulka, en častni konzul pa je bil razrešen. Republika Slovenija ima skupno 15 generalnih konzulatov, ki jih vodijo častni generalni konzuli in 127 konzulatov, ki jih vodijo častni konzuli. V enem generalnem konzulatu in enem konzulatu deluje tudi po en častni vicekonzul.

Pregled diplomatskih predstavništev in konzulatov Republike Slovenije je na voljo [TUKAJ](#)

Proračun

Ministrstvo je imelo v letu 2023 z rebalansom proračuna načrtovanih 142.8731.262 EUR. Veljavni proračun ob koncu leta je znašal 155.406.494 EUR, od tega je bilo realiziranih 136.242.897 EUR oz. 87,67 %.

Redna oz. integralna sredstva so bila načrtovana v višini 129.690.764 EUR. Veljavni proračun ob koncu leta je znašal 132.044.405 EUR, od tega je bilo realiziranih 131.248.542 EUR oz. 99,40 %. Realizacija proračuna ministrstva za leto 2023 po namenih je podrobneje predstavljena v spodnjem prikazu:

V segmentu sredstev EU je ministrstvo razpolagalo s sprejetim proračunom v višini 2.738.535 EUR. Veljavni proračun ob koncu leta je znašal 2.466.145 EUR. Sredstva so bila realizirana v skupni višini 1.571.393 EUR oziroma 63,72 % veljavnega proračuna. Na področju podpore EU pri izvajanju skupne vizumske politike je leto 2023 zaznamovalo zaključevanje projektov iz sklada za notranjo varnost v okviru finančne perspektive EU 2014–2020 in začetek izvajanja projektov iz instrumenta za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko v okviru sklada za integrirano upravljanje meja iz nove finančne perspektive EU 2021–2027. Iz tega instrumenta EU je bila sofinancirana prenova strežniške infrastrukture ministrstva, nakup programske in strojne informacijsko-komunikacijske opreme ter licenc, zagotovljena je bila kakovostna povezljivosti z izbranimi predstavništvom Republike Slovenije v tujini, izvedeno je bilo regionalno in letno konzularno usposabljanje ter nudena operativna podpora izvajanju skupne vizumske politike. S sredstvi EU je bila sofinancirana tudi izvedba predsedovanja Slovenije Strategiji EU za podonavsko regijo od 1. novembra 2022 do 31. oktobra 2023, ki se je zaključilo z letnim forumom na Brdu pri Kranju.

Redni konzularni posvet (oktober)
Avtor MZEZ

Sprejeti proračun je v segmentu namenskih sredstev znašal 10.291.963 EUR. Veljavni proračun je v segmentu namenskih sredstev od odprodaje, odškodnin in oddaje stvarnega premoženja, odškodnin, tiskovin in donacij znašal 20.895.944 EUR, od tega je bilo realiziranih 16,38 % ali 3.423.017 EUR. Glavnino realizacije predstavljajo investicijska vlaganja v nepremičnine diplomatsko-konzularnih predstavništev (nakup poslovnih prostorov veleposlaništva v Bukarešti, obnova vile Maraviglia v Rimu, vzpostavitev poslovnih prostorov Stalnega predstavništva Republike Slovenije pri Evropski uniji in veleposlaništva v Bruslju ter v zaključek sanacije okolice rezidence v Berlinu). Iz sredstev donacije Belgije in Nizozemske je bila realizirana tudi konferenca o mednarodnem sodelovanju pri preiskavah in pregonu genocida, hudodelstev zoper človečnost, vojnih hudodelstev in drugih mednarodnih hudodelstev (diplomatska konferenca MLA), ki je potekala v Ljubljani od 15. do 26. maja.

Ministrstvo je v tem letu spremljalo izvajanje 324 izvajalskih pogodb (FEP), 117 avtorskih pogodb, 12 podjetniških pogodb, 20 finančno ovrednotenih programov (FOP) in 171 drugih dogovorov in sklepov. Od tega je bilo na novo sklenjenih 166 izvajalskih pogodb, 102 avtorski pogodbi in sedem podjetniških pogodb ter osem sporazumov za dvostransko tehnično pomoč.

Na službeno pot so bili javni uslužbenci napoteni na podlagi 2.408 izdanih potnih nalogov, kar predstavlja 21 % povečanje glede na preteklo leto, ko je bilo izdanih 1.981 potnih nalogov. V letu 2023 je bilo izdanih 1.155 potnih nalogov za območje Republike Slovenije in 1.253 za tujino.

Ministrstvo je mesečno spremljalo porabo finančnih sredstev po posameznem diplomatsko-konzularnem predstavništvu in konzulatu (skupaj 63 DKP, vključno z uradom). Ministrstvo ima na svojih diplomatsko-konzularnih predstavništvih in konzulatih sklenjenih 1.202 pogodb, kar je 115 več kot v letu 2022.

V letu 2023 je bilo izvedenih 16 rednih in 29 korespondenčnih sej finančne komisije. Glede na leto poprej je bilo izvedenih več sej – tri redne in 12 korespondenčnih.

Novo Navodilo o finančnem poslovanju diplomatskih predstavništev in konzulatov Republike Slovenije je bilo sprejeto 22. novembra, veljati pa je začelo 1. januarja 2024. Navodilo širi nabor pristojnosti, ki jih imajo vodje diplomatskih in konzularnih predstavništev. Zmanjšano je število vlog za soglasja, urejena je možnost prenosa nalog s področja finančnega poslovanja z diplomatov na lokalno zaposlene, manj je tudi obrazcev, ki jih vodijo predstavništva.

Finančni posvet za uslužbence, ki vodijo finančno poslovanje v slovenskih diplomatskih in konzularnih predstavništvih, je bil prvič izveden 12. in 13. junija. Na posvetu je bil predstavljen osnutek Navodila o finančnem poslovanju diplomatskih predstavništev in konzulatov Republike Slovenije.

Finančni posvet junija na Brdu pri Kranju
Avtor MZEZ

Varnost, nepremičnine in logistika

V letu 2023 je potekalo redno vzdrževanje in opremljanje objektov, ki jih ministrstvo uporablja v Sloveniji in tujini. Ministrstvo je kupilo nove poslovne prostore za delovanje veleposlaništva Republike Slovenije v Bukarešti, na novo lokacijo preselilo veleposlaništvo v Tirani in ustrezno uredilo dodatne prostore za delovanje povečane ekipe za projekt članstva v VS OZN v New Yorku. Evidentirani so bili prostori za nova predstavništva Republike Slovenije v Alžiriji, na Filipinih in v Etiopiji. Obnova vile Maraviglia v Rimu se je uspešno nadaljevala, začela se je druga faza obnovitvenih del. Nadaljevala so se obnovitvena dela na lastniškem objektu v Bruslju (veleposlaništvo in stalna misija pri EU), na lastniškem objektu konzulata v Celovcu, zaključena pa so bila manjša obnovitvena dela v poslovnih prostorih in rezidencah veleposlanikov (poslovni prostori in rezidenca v Washingtonu, poslovni prostori v Beogradu, rezidenca v Canberri in poslovni prostori v Pragi, dodatno je bil urejen konzularni del na veleposlaništvu v Københavnu). V Sloveniji je bil narejen korak naprej pri urejanju gradu Jable za protokolarne namene.

Od nepremičnin iz nasledstva po nekdanji Jugoslaviji je Republika Slovenija v letu 2023 zaključila prodajo nepremičnine nekdanje rezidence v Dar es Salaamu v Tanzaniji, nepremičnine nekdanjega veleposlaništva v Georgetownu v Gvajani in nepremičnine nekdanje stalne misije v New Yorku.

Potekale so redne aktivnosti na področju varnosti, zdravja pri delu ter požarne varnosti (izvedena so bila npr. usposabljanja za delo z defibrilatorjem in delo z elektriko). V letu 2023 so bili varnostno in tehnično opremljeni štirje novi objekti. V vseh novih objektih slovenskih diplomatskih in konzularnih predstavništev je bila vzpostavljena stacionarna telefonija, v posameznih predstavništvih je bila opravljena posodobitev stacionarne telefonije. V skladu s 16.a členom Zakona o zunanjih zadevah je bilo izvedenih okrog 400 postopkov varnostnega preverjanja.

Avgusta je bil zaradi obsežnih poplav v Sloveniji aktiviran tudi Državni načrt zaščite in reševanja za poplave, pri katerem je aktivno vlogo odigralo tudi ministrstvo. Dopolnjen je bil tudi Načrt kriznega upravljanja Ministrstva za zunanje in evropske zadeve.

